

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerkljem, razmnožen
na ciklostili. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodoša
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužni Evropi.

primorski

dnevnik

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 600 lir - Leto XLI. št. 152 (12.184)

Trst, nedelja, 14. julija 198

OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P.P. 132
66001 KOPER

7096 AA

60100200

Evropski parlament odobril »pravilnik« za poseben načrt EGS pripravljena prispevati k razcvetu Trsta in Gorice

TRST — Evropski parlament je v petek dokončno sprožil specifično pobudo, da »prispeva k razvoju novih gospodarskih dejavnosti na nekaterih področjih, prizadejih po restrukturaciji ladjedelstva«. V tem okviru so za Italijo izbrali kot prioritetni, na predlog izvršne komisije EGS, goriško in tržaško pokrajino. Predvideni izdatek je sicer skromen, vsega 17 milijard lir in še datek za vse petletje 1985-1989. Toda predstavlja spodbudo za odločnejši poseg italijanske vlade, saj je naložba EGS pogojena z njenimi posebnimi programi v tem smislu, torej le kot dopolnilno financiranje ustreznih italijanskih naložb. Omenjene petletne programe za Trst in Gorico bi torej morala vlada pripraviti in vlo-

žiti v roku 560 dni od vstopa v veljavo omenjenega v petek odobrenega »pravilnika« (zakona) evropskega parlamenta.

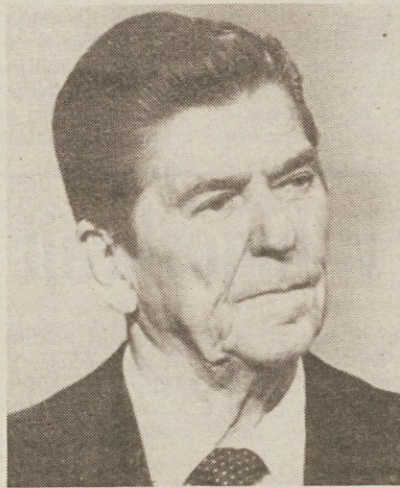
»Sedaj se postavlja problem, je poudaril tržaški evropski parlamentarec KPI Giorgio Rossetti, ki nam je vest posredoval, ali je italijanska vlada sposobna predložiti te programe in jih financirati. Je pa vsekakor pomembno, da so organi EGS in evropski parlament mnenja, da sta v Italiji od preustroja ladjedelstva najbolj prizadeti področji Trsta in Gorice«. Za njima je evropski parlament upošteval tudi Benetke, Palermo, Neapelj in Genovo.

V svojem četrtkovem posegu v evropski skupščini je Rossetti naglasil, da se mora izvršni organ EGS lotiti resno zadeve z globalno strategijo za ponoven vzpon evropskega ladjedelstva, ki se je že zreduciralo na najnižjo raven, tako da mu grozi, da ni več sposobno konkurirati na mednarodni ravni. Sedaj namreč evropske ladjedelnice krijejo le 21 odstotkov svetovnih naročil. »Problem je še toliko resnejši, je poudaril tržaški komunistični poslanec v evropskem parlamentu, ker je Evropska gospodarska skupnost največja svetovna trgovska velesila in ne sme pristajati na to, da postane odvisna od tretjih držav za gradnjo in popravilo ladij.«

Za dejanski vzpon evropskega ladjedelstva je Rossetti predlagal globalni načrt: kooperacija med ladjedelnicami za izboljšanje proizvodnje, raziskav in energetskega varčevanja; prednost evropskim ladjedelnicam pri naročilih; podpore posodabljanju trgovskega ladjetva in zaščito interesov EGS v odnosu do nelojalne konkurence tretjih držav, zlasti z Daljnega vzhoda.

Po prejšnjem lažjem posegu

Reagan dobro prestal operacijo na črevesju

WASHINGTON — Predsednik Ronald Reagan je srečno prestal kirurški poseg, s katerim so mu odstranili adenom iz slepega črevesa. Operacija se je pričela nekaj pred 12. uro po krajevnem času (ob 18. uri po našem) in trajala natanko 2 uri in 53 minut, odstranili pa so mu 5 cm dolgo novotvorbo. Tako je dejal vojaški zdravnik kap. Dale Oller, ki je načeloval skupini kirurgov v vojaški bolnišnici v Bethesda nedaleč od Washingtona, kjer se ameriški predsednik zdravi.

Kirurgi so odkrili, da ima Reagan večji adenom v slepem črevesu, ko so mu v petek odstranili manjšo novotvorbo v istem črevesu. Odkritje je med samimi zdravniki in med Reaganovimi sodelavci ter sploh v ameriški javnosti povzročilo precejšnjo zaskrbljenost, saj je takoj postal jasno, da bo drugi kirurški poseg zahtevnejši. Zaskrbljenost je bila večja zaradi možnosti, da gre za maligno rakasto tvorbo. Kakšna v resnici je, včerajšnja operacija ni še pojasnila. Na izid biopsije bo treba namreč počakati do ponedeljka.

Kirurgi so vsekakor poudarili, da je ameriški predsednik prestal operacijo brez težav in da bo verjetno že po šestih dneh lahko zapustil bolnišnico. Povedali so, da je za poseg bila potrebna popolna anestezija in da so pacientu dali manjšo količino morfija proti bolečinam, da pa je takoj po končanem posegu prišel k zavesti, tako da je že zmožen opravljati svoje državniške odgovornosti. S tem v zvezi velja omeniti, da je Reagan tik pred operacijo podpisal dokument, s katerim je pooblastil podpredsednika Georgea Busha, da ga v primeru potrebe začasno nadomesti na čelu države. Vsekakor ni prišlo do prenosa oblasti na podpredsednika, kot ga predvideva 25. dopolnilo ameriške ustave iz leta 1967.

Sprostitev formalnosti na prehodih z Avstrijo

VIDEM — Podtajnik pri italijanskem zunanjem ministru Mario Fioret in avstrijski zunanji minister Leopold Gratz bosta jutri na Kokovem slovesno »prižgala zeleno luč« avstrijsko-italijanski pobudi »odprte meje«. Do 15. septembra bodo lahko potovali vsi tisti turisti, ki nimajo nič za prijavo, skozi avstrijsko-italijanske prestne mejne prehode brez nobene formalnosti in pregleda, pokazati bodo morali le posebno nalepko.

O tej poskusni sprostitvi tujkega prometa sta se 20. maja domenila predsednik vlade Craxi in kancler Sinowatz.

Plemenita gesta rock popevkarjev Glasba v pomoč lačnim

LONDON, PHILADELPHIA — »Največjega rock koncerta stoletja«, ki se je po skoraj 17 urah sporeda končal okrog 5. ure po našem času na londonskem stadionu Wembley in na philadelphijskem stadionu J. F. Kennedy, si je lahko prek televizijskega prenosa ogledalo 1,5 milijarde ljudi v 150 državah. Izkupiček prireditve, na kateri so nastopili vsi največji rock zvezdniki na svetu, je namenjen pomoči afriškim državam, v katerih je lakota najbolj razširjena, zlasti Etiopiji in Sudanu. (AP)

V pričakovanju ponovnega srečanja na vrhu v četrtek Živčnost v strankah vladne večine Resna kriza pri socialdemokrati

RIM — V petstrankarski koaliciji vlada precej živčno vzdušje. Predvsem smo še na navečer preverjanja. Craxi bo jutri izročil vladnim zaveznikom dokument o gospodarski politiki, o katerem bodo posamezne stranke zavzele stališče pred novim sestankom na vrhu v četrtek. Medtem je podpredsednik vlade Forlani naglasil potrebo po nujnih ukrepih, da se nadaljuje vladna ozdravitvena akcija: v bistvu gre za napoved novega »udarca«, ni pa razumeti, če bo prišel poleti ali jeseni.

Vdrugo je vidna živčnost glede sestave krajevnih uprav. Včeraj je De Mitov glasnik Mastella ponovil običajno demokristjansko grožnjo socialistom in republikancem: levičarskih uprav nikjer, ker bi bilo neodgovorno do volivcev. Torej si je treba prizadevati za vodstva občin, ki naj ustrezajo rimskemu petstrankarskemu kopitu. Vtrtje je treba upoštevati očitno živčnost v vseh laičnih strankah, ki vse preživljajo notranjo krizo.

Pri republikancih Spadolini ne zamudi priložnosti, da izrazi neugodje in politično nejevoljo. V intervjuju za neki tednik je naglasil, da PRI izvaja svojo vlogo z odgovornostjo, da se izogne razsulu političnega okvira, a je takoj dodal, da se »politični okvir ne istoveti z vnaprej določenimi predsedstvi vladex. Republikanski voditelj seveda izpostavlja svoje priljubljene teme, kot je strogost v ekonomiji. Gotovo pa je, da spada Spadolini med tiste, ki so odločili, da je treba v Craxijevo vlado zares opraviti obračun jeseni.

Največjo krizo pa preživlja socialdemokratska stranka. Za sedaj se je sicer Longo izmazal, ker mu je včeraj centralni komite PSDI izglasoval zaupnico, toda s samo 108 glasovi od 229 članov, kar jih je 17 glasovalo za resolucijo leveice, več kot 100 pristašev Nicolazzija pa je odšlo iz dvorane. Druga skupina okrog Averardija je ustanovila novo strujo. Obračun pa bo prišel januarja, ko bodo šli socialdemokrati na kongres. Na koncu je še zaželežiti težave pri liberalcih, pri katerih minister za ekologijo Alfredo Biondi je včeraj javno postavil kandidaturu za novega tajnika stranke. Ni torej nesporno, da bo Zanoneja zamenjal minister za industrijo Altissimo, kot se je zdelo do včeraj.

R. G.

Sovjet Bubka čez šest metrov

Poletovi kotalkarji na DP in EP

NA 10. STRANI

Maja nižja podražitev cen blaga na debelo

RIM — Cene blaga na debelo so se maja meseca v primerjavi z aprilom zvišale le za 0,3 odstotka. Letna podražitev znaša torej sedaj 8,3 odstotka. V prvem štirimesečju pa so bile podražitve blaga na debelo naslednje: januarja 1,4 odstotka, februarja 0,8 odstotka, marca 1,6 odstotka in aprila 0,6 odstotka. Pri razčlenjevanju imajskih podatkov je razvidno, da so se kmetijski pridelki in proizvodi v povprečju zvišali za 0,4 odstotke, nekoliko višje so bile podražitve oljčnega olja, povrtnin in sadja. Pri ostalem blagu so stopnjo 0,3 odstotka prekoračili le petrokemijski proizvodi in tekstilno blago.

Kljub težavam zadovoljiv obračun sezone SSG

NA 4. STRANI

Končana konferenca ASEAN Nov predlog za Kampučijo

KUALA LUMPUR — S pozivom Vietnamu in kampučijskemu marionetnemu režimu v Phnom Penhu, naj se udeležita konference o kampučijskem vprašanju skupaj s tremi grupacijami protivietnamske koalicije Demokratske Kampučije, se je včeraj v Kuala Lumpurju končala konferenca držav članic ASEAN. Šest prozahodnih držav Azijskega jugozahoda (Tajska, Malezija, Indonezija, Filipini, Singapur in Brunei) je postavilo tudi pogoje za navezavo normalnih stikov z Vietnamom, in sicer: popoln umik vseh vietnamskih okupacijskih sil iz Kampučije, vzpostavitev kampučijske suverenosti in nevtralnosti ter svobodne volitve pod mednarodnim nadzorstvom.

Vse te predloge in pogoje so podprli tudi predstavniki zahodnega industrijskega sveta, ki so se kot gostje udeležili konference ASEAN. S tega zornega kota je treba tudi razumeti poziv mednarodni skupnosti, naj prevzame najstrožje mere v boju proti zračnemu piratstvu in trgovini z mamili. ASEAN se je tako oddolžil Zahodu za njegovo politično podporo naporom za mirno rešitev kampučijske krize.

Psihiater Janez Rugelj končal gladovno stavko

LJUBLJANA — Doktor Janez Rugelj se je v petek vrnil v Ljubljano in danes končal gladovno stavko. Avstrijske oblasti so mu odvzele pravico do bivanja v Avstriji in so ga avstrijski policisti prepeljali na mejni prehod Jezersko, od koder ga je njegova hčerka odpeljala v Ljubljano. Včeraj nam je povedal, da je prekinil gladovno stavko, ker se je ustrezno uredil njegov delovni položaj, tako, da bo lahko še nadalje zdravljal bolnike in se udeleževal pri znanstvenem raziskovanju alkoholizma. Dodal je tudi, da se odlično počuti, da bo sedaj kak teden počival in nato ponovno prišel za delo. Bil je očitno dobro razpoložen in meni, da se je zadeva uredila ob razumevanju oblastvenih zdravstvenih organov SR Slovenije in ob izredno topli podpori široke slovenske javnosti in pozornem poročanju slovenskega tiska.

To pa je tudi pri vsej zadevi bistvena stvar, saj ni šlo pri tem sporu samo za pravico slovenskega zdravnika in znanstvenika, da redno dela in skrbi za svoje paciente, temveč tudi za širši problem načina zdravljenja alkoholikov in birokratskega odnosa do vidnega slovenskega strokovnjaka. V bistvu gre namreč za odnos do psihiatrije na splošno in uveljavljanja modernih idej socialne odgovornosti in družbenosti tega problema. S svojim odločnim in nepopustljivim, pa čeprav nekoliko izizvalnim nastopom, je dr. Janez Rugelj prav gotovo tudi tokrat prispeval, da so se stvari premaknile v pozitivno smer.

BOGO SAMS

Zaradi katastrofalne suše v sahelskem pasu

Na konferenci OAE v Adis Abebi lakota in gospodarska vprašanja

ADIS ABEBA — Na ministrski konferenci Organizacije afriške enotnosti v Adis Abebi proučujejo tudi usodo načrta o afriški »zeleni revoluciji«, ki so ga sprejeli pred petimi leti v Lagosu. Izvršni tajnik gospodarske komisije OZN za Afriko Adejeji je ocenil, da je razen redkih izjem ostal načrt le mrtva črka na papirju in da je temu neslavnemu koncu dobro zamišljene pobude botrovala predvsem nepravilnost v sedanjih gospodarskih odnosih.

Ne da bi podcenjeval katastrofalnih posledic večletne suše v sahelskem pasu je Adejeji poudaril, da se niso uresničila pričakovanja o podpori razvitega sveta Tretjemu svetu. Dologoročna pomoč je vse manjša in se v glavnem omejuje na neposredne pobude posameznih vlad, ki pa so tesno povezane z njihovimi »splošnimi političnimi pogledi«. V bistvu pomoč pogojujejo s svojimi političnimi in gospodarskimi interesi.

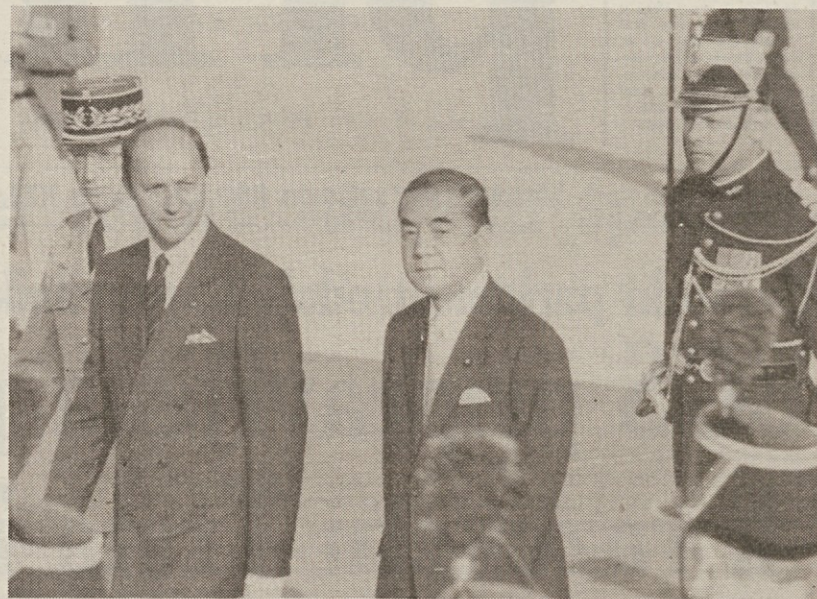
Po Adejejevih besedah bi lahko uresnili marsikateri lagoški cilj, če bi razvite države izpolnile obljube in obveze, sprejete na najrazličnejših forumih. Korenine splošne nerazvitosti so tako globoke, da segajo vse do kolonialnega obdobja, a kljub temu morajo afriške

države napeti vse sile in vložiti vse svoje napore predvsem v proizvodnjo hrane. Adejeji je torej posredno namignil, da marsikatera afriška država skrbi predvsem za druge cilje in le v manjši meri za blaginjo svojega prebivalstva. Dovolj je že da pogledamo številke izvoza italijanskega orožja na črno celino, pa nam je lahko jasno, kako bi lahko bolj smotrno uporabili te bajne vsote.

Predstavniki za tisk ministrskega sveta OAE Paul Fonda je posredoval vest, da katastrofalna lakota pesti skoraj 250 milijonov Afričanov in da je nemogoče prešteti ljudskih žrtev. Lakota, beda in gospodarski problemi so skupni imenovalec vseh razprav v OAE. Celo politični odbor se je moral s tem soočiti, saj je vprašanje 10 milijonov beguncev Črne celine prav tako težka postavka kot suša in lakota, ki sta posredno vezani tudi na to tragedijo.

Zgovoren je primer Etiopije in Sudana, ki imata skoraj 2 milijona beguncev, v obeh državah pa grozi lakota 19 milijonov. Po zaslugi mednarodne pomoči je Etiopija delno omilila svoje težave, v Sudanu pa se položaj slabša, saj grozi smrt zaradi lakote stotisočim.

Nakasone prispel v Pariz

Francoski predsednik vlade Fabius je včeraj pričakoval na pariškem letališču japonskega premiera Nakasoneja (na sredi), ki bo prihodnji teden obiskal tudi Rim in sedež EGS v Bruslju (Telefoto AP)

Brezposelnost v Jugoslaviji

BEOGRAD — Po analizi zveznega izvršnega sveta o ekonomski politiki v tem letu se problem nezaposlenosti še nadalje rešuje dokaj počasi. V začetku aprila je delo iskalo milijon 61.000 ljudi. Število iskalcev zaposlitve se je povečalo v vseh republikah in pokrajinah razen v Sloveniji, posebej visoko povečanje pa so zabeležili v Črni gori — za 11 odstotkov, v BiH za 13,1 in na Kosovu za 1,5 odstotka.

Vendar pa števila oseb, ki iščejo zaposlitev ni mogoče jemati kot zanesljiv dejavnik dejanskega obsega nezaposlenosti. Po merilih iz družbenega dogovora o zaposlovanju, ki so ga prvič uveljavili letos, je bilo namreč ob koncu prvega trimesečja 956.900 nezaposlenih ali za osem odstotkov manj od števila oseb, ki jih vodijo pod nezaposlene.

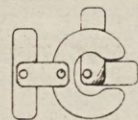
Struktura nezaposlenih je še nadalje zelo neugodna. Med njimi jih je celo 69 odstotkov takšnih, ki iščejo prvo zaposlitev, med njimi pa je največ žensk in kvalificiranih kadrov. (dd)

Javni tožilec zaključil nastop na »veleprocesu« proti kamori Za Tortoro zahteva 13 let zapora

NEAPELJ — Trinajst let zapora in 35 milijonov globe: to je kazen, ki jo je za znanega bivšega televizijskega napovedovalca in sedanjega evropskega poslanca Enza Tortoro včeraj zahteval javni tožilec Diego Marmo na »veleprocesu« proti kamori v Neaplju. Tortora naj bi bil član mafijske organizacije »Nuova camorra organizzata«, poleg tega pa naj bi kupoval, bil v posesti in razpečeval mamila. Pod isto obtožbo je javni tožilec zahteval 10 let zapora in 20 milijonov globe za popevkarja Franca Califana. Kazni od 2 do 16 let je predlagal za 203 od skupnih 252 obtožencev, med katerimi so tudi številni politiki, npr. bivši neapeljski pokrajinski odbor-

nik in kandidat na senatnih volitvah Salvatore La Marca, bivši župan Quindicia Pasquale Graziano in drugi. Največjo kazen je predlagal za Carmina di Girolama.

Zahtevo obsodbe Enza Tortore so ostro kritizirali predstavniki radikalne stranke, na listah katere je bil nekdanji televizijski napovedovalec izvoljen v evropski parlament. Strankin tajnik Giovanni Negri je ponovil prepričanje, da je Tortora nedolžen in da bi njegova obsodba še povečala »barbarstvo«, v katero je zašlo italijansko sodstvo. Tortore včeraj ni bilo v sodni dvorani. Njegovi branilci bodo nastopili predvidoma 27. julija, kmalu potem pa bi moralo sodišče izreči razsodbo.

**CENTRO
HOBBY LEGNO**

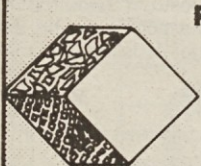
(ZA LJUBITELJE
MIZARSKIH DEL)

- ladijski podi
- razni furnirji
- iverice različnih vrst rezane po meri
- raznovrstni pripomočki

TRST — Ul. Errera 8
Tel. 040/823-553

(Industr. cona pri Itacementiju)

EDILPORFIDI TRENTINA

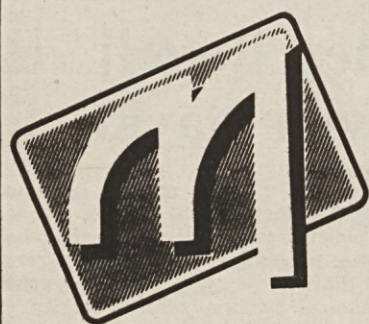

**PORFIRNE
KOCKE
IN
PLOŠČE**

**ZA TALNO IN
STENSKO OBLOGO**

Trst-ul bove to 13 - 41 66 35

Prosek-skladišče-25 10 44

LA MAGLIA

**OD 14. JULIJA DALJE
IZREDNE PRILOŽNOSTI**

**POPUSTI
pri vseh artiklih**

TRŽIČ — Ul. Roma 58

Telefon: 0481/73174

Obv. občini 4.7.85

Kraji v Sloveniji, Istri in Kvarnerskem zalivu, kjer si lahko nabavite Primorski dnevnik:

LJUBLJANA: vsi večji kioski
ob nedeljah: kiosk na avtobusni postaji
kiosk na peronu železniške postaje
kiosk v Kliničnem centru
kiosk na Zaloški cesti
kiosk na Titovi (nasproti hotela Slon)
kiosk Figovec ali na Trdinovi cesti (izmenično)

BOHINJSKA BISTRICA: Turistično društvo - tudi ob nedeljah
BOHINJ - JEZERO: Turistično društvo - tudi ob nedeljah
ROGAŠKA SLATINA: kiosk TTL hotel Donat - tudi ob nedeljah
kiosk Delo - Perat-Mašera - tudi ob nedeljah

BOVEC: kiosk TTL
kavarna na trgu (samo ob nedeljah)

TOLMIN: kiosk Delo na avtobusni postaji
kiosk TTL Leban Dragica
bife Pirih (samo ob nedeljah)

KOBARID: kiosk TTL
gostilna Kotlar (samo ob nedeljah)

DOBROVO: kiosk Delo

SOLKAN: Market Primorje
bife Soča (samo ob nedeljah)

NOVA GORICA: vsi kioski
ob nedeljah - avtobusna postaja

ŠEMPETER: kiosk TTL - Štrukelj
kiosk TTL - Mavec
kiosk Delo - Drnovšek
Market Primorje

VRTOJBA: Market Primorje

MIREN: kiosk Delo

RENČE: kiosk TTL

BRANIK: Market Primorje

**KOSTANJEVICA
NA KRASU:** Market Primorje

ŠEMPAS: Market Primorje

OZELJAN: Market Primorje

AJDOVŠČINA: kiosk Delo - Fabčič-Zonta
kiosk TTL (tudi ob nedeljah)

POSTOJNA: Knjigarna Primorski tisk
kiosk Delo na avtobusni postaji
kavarna Jadran (samo ob nedeljah)

ILIRSKA BISTRICA: kiosk TTL na Gregorčičevi ul.
kiosk TTL na Cankarjevi ul.
kiosk TTL na avtobusni postaji

SEŽANA: kiosk TTL - Partizanska 33

SEŽANA: Supermarket »Kras« (tudi ob nedeljah)
bife Timav na avtobusni postaji (tudi ob nedeljah)

KRIŽ PRI SEŽANI: Šonc Milena

DUTOVLJE: Market Kras

KOMEN: Market Preskrba

GORJANSKO: Market Kras

LOKEV: Market Preskrba (tudi ob nedeljah)

DIVAČA: kiosk Delo na avtobusni postaji

KOZINA: blagovna hiša Timav (tudi ob nedeljah)

ŠKOFIJE: kiosk Barolin (tudi ob nedeljah)

ANKARAN: kiosk Delo posl. št. 16

KOPER: vsi kioski Dela in Primorskega tiska
ob nedeljah: kiosk Delo na avtobusni postaji
ob nedeljah: kiosk Primorski tisk na Kidričevi ulici

IZOLA: kiosk Delo št. 3
kiosk Primorski tisk
kiosk Babič - Ul. 1. maja
Samopostrežna restavracija Stavbenik - Cankarjev drevored, 17 (samo ob nedeljah)

PIRAN: knjigarna Primorski tisk
kiosk Volčič - Tartinijev trg
kiosk Cvetič - Tartinijev trg (tudi ob nedeljah)

PORTOROŽ: Primorski tisk - knjigarna (tudi ob nedeljah)

LUCIJA: kiosk Primorski tisk
kiosk TTL št. 16 (tudi ob nedeljah)

SAVUDRIJA: kamping

NOVIGRAD:

UMAG:

VRŠAR:

POREČ: kamping Solaris, Funtana, Plava laguna, Zelena laguna

ROVINJ:

PULJ: Medulin in Premantura

MALI LOŠINJ:

VELIKI LOŠINJ:

OPATIJA:

REKA:

KRK: Krk in Baška

RAB:

PAG: Pag in Novalja

Vtisi in spomini z letošnjega maturantskega izleta

Ljudje na Kosovu se zavedajo svoje zaostalosti ob enem pa verujejo v boljšo bodočnost pokrajine

Tudi letos se je skupina tržaških in goriških maturantov udeležila izleta, ki ga vsako leto organizira Republiški komite za vzgojo in izobraževanje ter telesno kulturo iz Ljubljane.

Letos smo se v spremstvu pedagoškega svetovca prof. Silva Faturja, prof. Slokarjeve, prof. Čebulčeve, prof. Česčutove in prof. Rennerja podali na Kosovo. Odpotovali smo v sredo, 3. julija in si v naslednjih dneh ogledali zanimivo pokrajino in njene zgodovinske spomenike. Z Brnika smo poleteli z letalom IAA in po pičli uri smo že bili v Skopju. Vreme je bilo lepo in jasno, tako da smo že iz ptičje perspektive lahko opazovali drugačnost pokrajine in njene značilnosti. Po namestitvi v hotelu smo si ogledali mesto, ki je povsem novo, saj so ga skoraj popolnoma obnovili po potresu leta 1963.

Ostaja pa nekaj starih spomenikov, kot na primer mest čez Vardar, ki je še iz turških časov, pa še tursko pokopališče, trdnjava in nekatere džamije z elegantnimi minareti, železniška postaja, ki je danes svojevrstni spomenik: pretresljivo učinkuje pogled na uro, ki kaže 5 in 17 minut, to je na smrtonosni trenutek, ko se je zemlja začela tresti. Zanimiva je tudi stara cerkev sv. Spase, ker jo krasi razkošen ikonostas.

Skopje, ki je največje jugoslovansko mesto za Beogradom in Zagrebom, je na ta dan zelo živahno. Vsi so na cesti, saj se 4. julija praznuje dan borca in v živahnem živzavu okoli tržnice lahko začutiš utrip skopjanskega življenja.

Zanimivost tega mesta je tudi tako imenovani solidarnostni okraj. To je novi predel, vani zgradili z mednarodnim prispevkom, ki so ga zgradili z mednarodnim prispevkom, in v spomin na to so ulice poimenovane po raznih evropskih državah oz. njihovih glavnih mestih. Tako smo se lahko vozili po London-ski ulici, minuto kasneje po Praški, takoj nato pa po Rimski ulici.

Zanimivost popoldanskega izleta pa je bila vožnja v hrib do Nerezov: to je staro naselje, ki ga krasi znameniti samostan sv. Pantalejmona. To je biser iz 11. stoletja, ki se lahko ponaša z lepoto in globoko izraznostjo svojih fresk. Prijazni kustos Stojmir nam je potožil, da je škoda, da je samostan premalo poznan, zlasti v primerjavi z nekaterimi sličnimi italijanskimi spomeniki, ki pa so vsekakor mlajši. Še pogled na Skopje, ki se za dolge kilometre razteza ob dveh bregovih Vardarja, nato pa večerja in počitek v hotelu Kontinental.

Naslednjega dne smo se z avtobusom podali na Kosovo, ki ga ob prehodu iz Makedonije označuje pusta, suha in nerodovita pokrajina ter cestni znaki, ki imajo zgornj napise v albanščini, spodaj pa v srbohrvaščini. Glavno prevozno sredstvo so vozovi z dvojno konjsko vprego, na vozovih pa je opaziti Albance s tipičnimi belimi kapicami, ženske v nabranih hlačnih krilih (dimljah) ter kopico temnopoltih in črnolasihih otrok.

Avtobus vozi proti zahodu po poti, ki se strmo vije po ozki kotlini. Cesta je hudo zdelana in pelje po obronkih Šar Planine.

Končno smo na sedlu in ko se začnemo spuščati v dolino, se tudi pokrajina postopoma spreminja: nič več tiste ožgane rjave barve, sedaj se ob cesti raztezajo žitna polja, njive tobaka, rumene lise sončnic, sadovnjaki in v daljavi zelene makije: čutiš, da je vpliv med-

teranskega podnebja. Pa še zanimivost: ob cesti so brez vsakega reda posejani zanemarjeni muslimanski grobovi, ki jih označuje le podolgovat kamen z vklesano zvezdo in polmesečem.

Po počasni polurni vožnji po razorani in mestoma podrti cesti postanemo za kratek čas v Brezovici: to je majhna vas z nekaj hišami. Veliko pa jih je v gradnji, ker je tu v načrtu veliki zimski športni center. V okolju že izstopata dva hotela, posebno disonantno pa učinkuje hotel Narcis, postavljen nekje na samem, arhitektura je avantgardna, dviga se nad lepim in še pristnim okoljem kot čudno razpeto jadro. Nadaljujemo pot po severnih obronkih Šar Planine in pokrajina postaja vedno bolj razgibana. Vožnja je sedaj prijetna, kot je lahko po gorskih cestah, če ni prometa. In to je ravno naš primer. Skoraj da ne srečaš avtomobila. Tudi vasi so redke — prava odročna gnezdeca stisnjena na pobočjih —, a vsaka se ponaša s šilastim minaretem.

Še pot po Bistriški soteski in že smo v Prizrenu, ki je znano kot mesto lepote in izvirov. In to bi tudi bilo glede na prirodno ter arhitektonsko lepoto, ko bi le bilo vzdrževano: tako pa imaš občutek, da je to Orient v najslabšem pomenu besede. Vse je zapuščeno in umazano, čim zaviješ stran od glavne ceste. Prebivalstvo je v glavnem albansko in turško, kot lahko sodiš po nošah, ki jih imajo ženske, Makedonci so tu le manjšina. Zanimivost mesta je utrjeno obzidje iz bizantinskih časov, pa še džamije (kakih 28 jih je in od teh veliko aktivnih) ter cerkev Bogorodice. To je pravoslavna cerkev iz 14. stol. Turki so jo skušali pretvoriti v džamijo in da bi zabrisali sledove fresk, so jih mestoma izdoblili, da so jih potem laže zakrili z ometom. Danes je vse to restavrirano, vendar še vidiš barbarske vdolbine.

Pot nas iz Prizrena pelje proti Metohiji in, čim zapustimo mesto, nam spet pade v oči kontrast: iz mestne revščine in zanemarjenosti se znajdeš v naravi, ki se bohoti z vinogradi, kilometrskimi nasadi tobaka, sončnic in drugih tipičnih kultur.

Ravninska pot nas vodi skozi Prilep do Dečanov.

Dečani so tipično kmečko naselje, znano po srednjeveškem samostanu, ki je bil zgrajen na pobudo Štefana iz družine Nemanjičev. Monumentalna je zlasti katedrala, ki na gledalca razgibano učinkuje z dikromijo belega in rdečca rugovskega marmorja. Bogato notranjost krasijo še originalne freske, ki v 18. ciklusih ponazarjajo Kristusovo življenje. Karakteristična in izrazita je slika Pantokratorja, ki dominira z najvišje kupole. Edinstven je velik bronast lesteneč, ki visi z 28 metrov visoke stranske kupole in ki ga je konec 14. stol. dala restavrirati princesa Milica, kot lahko razberemo iz napisa na njem.

Zvečer v hotelu Metohija doživimo albansko gostoljubje. Lokalni vodič Ibrahim nas po-

vabi na »Metohijske večere«, to je neke vrste festivala domače ljudske glasbe: pevci se vrstijo na odru in izmenoma pojejo albanske in makedonske pesmi.

Oh pogovoru z Ibrahimom razumemo, da se ti ljudje zavedajo svoje zaostalosti, da pa ob enem trdno verujejo v razvoj in boljšo bodočnost Kosova.

Naslednjega dne (sobota, 6.7.) smo si najprej ogledali Rugovo sotesko. Po kratkem sprehodu po divji in ozki grapi, ki jo je izdoblja Pečka Bistrica, skok nazaj v zgodovino z obiskom Pečke Patrijarhije.

To je kompleks treh cerkev s skupnim naroksom. Tu je bilo skozi stoletja središče srbske cerkve, tu je deloval sv. Sava in še danes lahko prisluhneš utripu srbske preteklosti.

Okoli glavnega arhitektonskega telesa so služne stavbe, ki se lepo spajajo z okoljem, čeprav so bile zgrajene na novo, potem ko so pogorele leta 1981. Naj zabeležimo, da je požar prizanesel stari murvi, o kateri pravi legenda, da jo je vsadil sam sv. Sava.

Naš izlet se nadaljuje z vožnjo proti Prištini. Pokrajina je razgibana in prijetna: kulture si sledijo v presledkih nizkih grmičastih hrastovih gajev, živi del te pokrajine pa so številne črede ovac. Valoviti svet preide nato počasi v prostrano ravnino do Kosovega polja, na skrajnem robu pa se že vidi Priština. Bogastvo te pokrajine je poleg svinca in cinka še lignit in se je mesto začelo razvijati prav na podlagi tega rudnega bogastva. Priština je mlado, moderno mesto s posrečeno arhitekturo in prijetno lego, tako da na nas naredi dober vtis. Plačuje pa svoj ekološki davek industrijskemu razvoju, saj se proti mestu dviga dim iz ogromne termoelektrarne, ki je zrasla v neposredni bližini.

Po namestitvi v Grand hotelu smo šli na obisk važne zgodovinske točke: kratka vožnja po poti, ki pelje proti Titovi Mitrovici, nato pa smo zavili na desno proti Gazimestanu in že smo bili na prizorišču kosovske bitke. Spomenik na zgodovinsko leto 1389 te prevzame že zaradi svoje linearne strogosti: ponazarja trdnjavo in v tem je že simbol Kosovega polja, simbol našega sveta, ki se zoperstavlja turskemu. Verzi, ki so v cirilici vklesani na pročelju pa so sploh pretresljivi. Takole nekako pravijo: Srb, ki ni bil na Kosovem polju, ki se ni boril proti Turku,

naj bo preklet tja do poslednjega kolena. V luči teh verzov se nehote zamisliš nad razmerami, ki so danes na Kosovu in se zaveš, da vprašanje Kosova ni lahko.

Po globokem doživetju, da smo stali na tistih tleh, ki so zgodovinska prelomnica za vso Srednjo Evropo, pa še nasprotje: obisk mavzoleja sultana Murata, ki se je tu ohranil v vsem svojem razkošju. Zvečer smo se prilagodili domači navadi in smo se šli sprehajati na prištinski Korzo. Naj oglasimo, da tu vsak dan zaprejo za promet glavno ulico od 18. do 22. ure in da se na ulici zbere celo mesto: sprehajajo se, rokujejo se, poklepetajo, mlado in staro, večer za večerom.

Za zadnji dan našega potovanja smo imeli na programu obisk samostana Gračanica in Mermerno jamo.

Samostan Gračanica, kakih 9 km od Prištine, je v začetku 14. stoletja dal zgraditi kralj Milutin. Nadvse zanimiva je katedrala v obliki grškega križa, ki sta jo srbskemu narodu poklonila Milutin in njegova mlada žena Simonida, kot je to razvidno z ene najlepših fresk. Med ogledom smo prisostvovali zanimivemu pravoslavnemu krstu: novorojenčka je pop do nagega skelel in celega pomolil v banjico.

Nekoliko nejevoljni smo šli na ogled Mermerno jame, češ kaj bomo imeli od tega, saj imamo pri nas lepše in večje jame. Pa smo se motili, tudi tu nas je čakalo presenečenje: poleg raznih dvoran, ki so si v vseh jamah podobne, smo tu videli nekaj jezerc, ki so globoka do 30 metrov. Po največjem se bodo v bodoče peljali z barčico. Novost za nas je bilo tudi blato in svojevrstni razvejani belozeleni kapniki (aragoniti), ki se prepletajo na stropu kot kakšni obrnjeni korali.

Naš izlet se je tako bližal koncu. Še ogled Šarene džamije v Tetovu, postanek ob umetnem jezeru Saraj in polet s skopjanskega letališča na Brnik. Pozno ponoči smo dospeli v Trst in sedaj mislimo na bogata doživetja, ki smo jih bili deležni ob odkrivanju in spoznavanju sveta, ki je tako drugačen od našega. Ne preostaja nam drugega, kot da se še enkrat iz srca zahvalimo Republiški komiteju, ki nam je omogočil nepozabni izlet, zlasti pa prof. Silvu Faturju, ki je bil pobudnik in duša njegove zasnove. Hvala mu za prijetno vodstvo.

TRŽAŠKI IN GORIŠKI MATURANTJE

S sestanka deželnega vodstva v Jamljah

Mladinska sekcija SSK z zanimivim programom v novo politično sezono

V četrtek, 11. julija je potekal v Jamljah drugi sestanek novoustanovljenega deželnega vodstva Mladinske sekcije Slovenske skupnosti. Ob polnoštevili prisotnosti članov vodstva je bil najprej govor o pestrem političnem delovanju tržaške in goriške sekcije v prvi polovici leta 1985. Po obnovitvi tržaške sekcije so namreč mladinci SSK začeli svojo dejavnost z novim zagonom. Naj omenimo tu nadvse uspešni deželni kongres mladinske sekcije v Nabrežini, udeležbo pri seminarju evropskih manjšin v Švici, sodelovanje pri sestavi dokumenta za globalno zaščito, katerega pobudnik je bilo Združenje Federalistične mladine v Italiji, na koncu pa še vsestransko angažiranost mladih SSK v predvolilnem obdobju.

Po pozitivnem obračunu minulega polletja je bil govor o delovanju mladinske sekcije v novi politični sezoni. Le-ta se bo pričela s »Taborom narodnosti«, to je tridnevni srečanjem predstavnikov narodnih manjšin, ki živijo v obmejnih pasovih Slovenije. Srečanje bo Mladinska sekcija pripravila skupno z mladinskimi organizacijami SKGZ, ZKMI in SSO. Politično delovanje Mladinske sekcije se bo

nato nadaljevalo z nekajdnevnim seminarjem ideološkega značaja, na katerem bo govor o miselnih predpostavkah politike SSK. Na srečanju bodo nato načrtane organizacijske smernice dejavnosti mladih SSK.

Na četrtkovi seji v Jamljah je bila nato tema debate predstavitev dokumenta, ki ga je ob sodelovanju Mladinske sekcije SSK in nekaterih drugih mladinskih organizacij sestavila Zveza Federalistične mladine Italije. Dokument, ki zahteva čimprejšnjo odobritev zakona za globalno zaščito Slovencev v Italiji, nameravajo omenjene organizacije predstaviti senatni komisiji, ki ima nalogo izdelati zakon, na njenem prihodnjem obisku v Trstu.

Na koncu se je bil še govor o problemu pod fašizmom poitalijančenih imen in priimkov. V tem oziru je deželno vodstvo Mladinske sekcije SSK vzelo v pretres možnost ustanovitve finančnega sklada, s katerim bi omogočili tistim, ki si to želijo, spremembo potujčenega imena oz. priimka v prvotno slovensko obliko.

ANDREJ BERDON

Medsebojno priznanje diplom in spričeval

DUNAJ — Na Dunaju je prejšnji mesec zasedala mešana avstrijsko-jugoslovanska komisija, ki je med drugim obravnavala vprašanja medsebojnega priznavanja visokošolskih diplom in srednješolskih spričeval.

Ob zaključku seje sta predstavnika obeh držav, svetnik v avstrijskem ministrstvu za znanost dr. Otto Drischel in rektor ljubljanske univerze dr. Ivan Kristan, podpisala protokol o nostrifikaciji univerzitetnih diplom in ekvivalenci srednješolskih spričeval.

MIŠKO KRANJEC

Povest o dobrih ljudeh

50.

»To ti veš, jaz pa sumim, da živiš po svoje in to ni prav. Midva pa sva tako potrebna pomoči. Oženil bi se in nama pomagal.«

»Če se bom kdaj oženil, se bom v mestu in vaju popeljem tja. To kočjo prodamo ali pa jo podarimo kakim revežem, ki jim bo še vedno dovolj dobra, da jih bo varovala pred mrazom in dežjem. Za plačilo jih ne bomo prosili, temveč bodo morali obljubiti, da bodo molili za vas in za dedka.«

»Kaj pa zate? Ali ti ne potrebuješ molitve?«

»Jaz zase že opravi, kakor in kolikor je prav, vendar se preveč ne napenjam. Zlasti ker vem, da vi zmolite zame vsak dan vsaj kak očenašek in zdravomarijo. To pa je dovolj tudi za tako velikega grešnika, kakršnen sem jaz.«

V sobo je stopila Marta. Bila je že počesana in oblečena. V lice je bila še bolj cvetoča kot prej, njen beli vrat je izžareval svojevrstno ljubkost, Peter Koštrca se je pasel z očmi na njej.

»Pojdi, Katica, domov. Nekaj mi boš pomagala.« Peter je vedel, da je ženska morala najti vzrok, da je prišla sem in se mu pokazala lepo opravljena, še lepša ko prej.

Katica se je brez besede vzdignila iz kota, se sprehajala po ulici, kakor bi videla in stopila na ilovnata tla. Peter se je ozrl po dekletcu, ki je bila drobna in oblečena v revno barhantasto obleko. Potem se je spet ozrl po Marti, ki je držala za kljuko in ki ni pozabila, da se ne bi nekam skrivnostno nasmehnila.

Ko sta odšli, sta mamica in Peter za čas molčala, dokler ni Peter vprašal: »Kaj ti stanujejo v vaši hiši?«

»Že več let. Prvo leto niso mogli nikjer dobiti sobe pa so se sem zatekli. Nama je bilo prav, da nisva tako sama. Zdaj so se že privadili in vsako jesen se vrnejo k nama, medtem ko so čez poletje na delu. Ob večerih nama delajo družbo in to je edino veselje, ki ga imava v življenju; od tuje družine seveda, ker naju je ves najin rod zapustil; nikogar tehi ni blizu.«

»Razen mene, morate preidejati,« je rekel veselo, »a bi bilo bolje, da tudi jaz ne bi prihajal, kajne? — Tako odkrito mi povejte, mamica ali niste že zmolili kak očenaš, da me ne bi bilo več k vam?«

Ana se je zganila, kakor bi jo bil zbodel. »Ne,« je odvrnila, »tako naravnost nisem molila, molila pa sem, da bi se vrnil drugačen, če se še kdaj vrneš in

če je potrebno, da prihajaš. Vsaj to lahko priznaš, da nama ne prinašaš tistega veselja, ki bi ga moral in ki bi ga lahko. Matere nimaš, ki bi zate jokala in molila. Vse to opravljam zategadelj jaz in lahko si misliš, da le prečesto mislim nate. Ker čeprav si najslabši človek, ki nosi naše ime in ki mi je v rodu, si edini, ki še prihajaš k nam, pa naj bo že iz kakršnihkoli namenov.«

»Ali bi lahko rekli, da iz slabih namenov?«

»Bog ne daj, tega ne mislim. Ker vem, da ne prihajaš, da bi kaj dobil od naju, ko dobro veš, kaj in koliko imava. Toda če bi bil samo Peter Koštrca, bi bilo vse drugače. Lahko si misliš, da bi te bil bog vesel, še bolj bi se te radovala jaz. Zakaj bog ima naposled poln svet ljudi, jaz pa nimam nikogar razen tebe.«

Tako kramlajoč sta se dolgo zasedela, dokler nista zasišla, da se vrača oče, noseč na hrbtu butaro drv. Z njim je prihajal Ivan Koren s prav tako butaro. Videla sta ju skozi okno, ki je bilo spodaj zamrzlo, zgoraj pa orošeno, vendar ne toliko, da vsaj senc ne bi bila videla na vrtu. Moška sta butare vrgla v kot pri hlevu, ki ga je Koštrca imel nalašč za drva, potem pa sta prihajala v hišo, ne da bi kaj govorila med seboj. Ivan Koren je odšel v malo sobo, vtem ko je oče stopil v veliko. Ko je zagledal gosposkega tujca, sedečega pri peči, se je najprej zmedel in hotel že pozdraviti.

Kljub težavam zadovoljiv obračun pretekle sezone SSG naj še okrepi svoje specifično poslanstvo

Za gledališča je to čas obračunov pravkar zaključene sezone oziroma planiranja nove, ki se bo začela septembra. Nič kaj enostavna naloga in še posebno ne za upravitelje Slovenskega stalnega gledališča v Trstu, ki se že spet ubadajo s hudi mi finančnimi vprašanji, kar seveda pogojuje tudi izdelavo novega repertoarja.

Odgovornosti, saj ima repertoar veliko težo pri kovanju bolj ali manj uspešnega gledališkega leta, se prav dobro zavedajo člani upravnega sveta SSG, ki so pazljivo prisluhnili ravnatelju Miroslavu Košuti, ko je, na zadnji seji sveta, podal obračun minule sezone.

Gledališko leto 84/85 Slovenskega stalnega gledališča so pogojevale res hude finančne zadrege. Skrbj za negotovo bodočnost je bilo veliko, prav tako tudi upravičenega nezadovoljstva, saj so gledališki uslužbenci podpisali delovne pogodbe nič manj kot štirikrat. Igralski ansambel, že itak hudo okrnjen, je prizadela bolezen glavnega igralca, denarna stiska pa je onemogočila postavitev Williamsove Mačke na vroči pločevinasti strehi. Nič čudnega torej, če se je število predstav zmanjšalo, 23 manj kot prejšnjo sezono, čeprav je skupna številka zadovoljiva, saj je SSG dosegel 207 predstav, od katerih 187 v lastni produkciji.

Slovensko stalno gledališče je kljub vsem temu zabeležilo tudi nekaj izredno razveseljivih podatkov, od katerih je prvi prav gotovo bistveni porast števila gledalcev tako na Tržaškem kot na Goriškem. Skupno je predstave SSG obiskalo namreč 27.105 gledalcev, kar pomeni 5.516 več kot prejšnjo sezono in celo osem tisoč glede na sezono

82/83. Prav tako razveseljivo dejstvo je tudi rast števila abonmajev, 139 več kot lani.

Ravnatelj Miroslav Košuta je ob tem poudaril, da gre velika zasluga teh številk predvsem Linhartovemu Matičku, ki ga je SSG odigralo 52 krat, od katerih dve predstavi na prostem v Trnovci in Zgoniku. Razveseljivo je tudi dejstvo, da je za Matička še vedno živo zanimanje tako na Tržaškem kot v Sloveniji, kjer naj bi prav s tem delom SSG nastopilo že 28. avgusta na Ljubljanskem festivalu. Dobro obiskane in lepo sprejete pa so bile tudi druge predstave, še posebno Paracels Hergold in Miting ob 40-letnici osvoboditve. Manj je SSG igralo Pirandellovi enodejanki, predvsem pa komedijo Ettore Petrolinija Chicchignola, ki jo bo obnovilo v naslednji sezoni.

Prav malo je bilo letos tudi gostovanj drugih gledališč in malo je bilo gostujočih igralcev. Žal, pa vse to, kot je dejal ravnatelj Košuta, ker drago stane.

Globalno vzeto, so podatki izredno razveseljivi in potrjujejo pravilno izbiro umetniškega vodstva, ki se je za preobrat umetniške težnje k iskani širši opore pri publiki, predvsem pri gledalcih na tej strani meje. Zaključno misel ravnatelja je povzel tudi predsednik upravnega sveta Bogo Samsa, ki je poudaril, da je uspeh prav gotovo tudi rezultat posvetov o kulturni politiki SSG in ustvarjalni simbiozi, kot se je izrazil, med upravnim svetom in umetniškim vodstvom gledališča. V imenu upravnega sveta se je predsednik Samsa zahvalil ravnatelju Košuti in mu izrazil priznanje za doslej opravljeno delo.

Kaj pa repertoar za sezono 1985/86?

Upravni svet SSG bo o tem še razpravljaj, saj za potrditev dokončnega programa, bo treba še prej nujno rešiti finančno vprašanje. Ravnatelj Košuta je sicer že na tej prvi seji razkril nekatere težnje, za katere se je izrekel umetniški svet gledališča, ki ga letos, poleg ravnatelja, sestavljajo Jože Babič, Boris Kobal, Sergej Verč, Damjan Paulin in dramaturg iz Ljubljane Lado Kralj. Slovensko stalno gledališče mora, po mnenju tega sveta, priti do svojega odločnejšega in obenem specifičnega obraza. Odločil se je tako za dve bistveni smernici in sicer za uprizorjanje strogo klasičnih del, po možnosti takih, ki na Slovenskem še niso bila igrana in za izrazito sodobna dela. Pri obeh skupinah naj bi se upoštevale predvsem komedije in ljudska dela. Na predlog ravnatelja Košute, naj bi Slovensko gledališče odigralo v naslednjih sezonah tudi celotni opus Cankarjevih dram in sicer v spomin na režiserja in pedagoga Milana Skrbinška, ki je prvi uprizoril v Trstu, v povojnih letih 1919/20, vsa Cankarjeva dela. Cankarjeve drame naj bi v SSG režirali najboljši slovenski režiserji. Malo dvorano Kulturnega doma pa naj bi, vedno po predlogu ravnatelja, poimenovali prav po Skrbinšku.

Slovensko stalno gledališče bo seveda še naprej podpiralo in uprizorjalo domače avtorje in prav tako bo tudi skrbelo, da bo v letošnjem kot v vseh bodočih repertoarjih prisotna pravljica za najmlajše oziroma predstava za šole.

Takšne so torej temeljne smernice dela. Povedali bi samo še to, da bo otvoritvena predstava sezone 85/86 Goldonijsve Primorske zdrave, v režiji Borisa Kobala.

Slovanski plesi na Gradu sv. Justa, Bach v Štivanu

Avtonomna turistična in letovišar-ska ustanova nam je za jutri in v tork pripravlila dva kulturna dogodka.

Tako bo jutri na odprtem gledališču na Gradu sv. Justa gostoval državni balet ČSSR, ki bo predstavil Dvořakove Slovanske plesse. Antonin Dvořak je eden izmed najbolj znanih evropskih skladateljev 19. stoletja. Slovanski plesi so v izvirniku napisani za štiriročni klavir, kasneje pa so jih priredili tudi za orkester. Na Sv. Justu bo predstavljena plesna verzija, ki jo sestavljata dve suiti, ki imata vsaka po osem delov. Predprodaja vstopnic je pri UTAT v podhodu Protti.

V tork pa bo v štivanski gotski cerkvi 2. koncert posvečen J. S. Bachu ob proslavljanju tristoletnice skladateljevega rojstva. Trije mladi violinisti Carlo Lazzari, Giuliano Fontanella in Massimo Belli bodo pod vodstvom Renata Zanettovicha izvajali Bachove sonate za solo violino. Vsi trije violinisti so diplomirali na beneškem konservatoriju in za svoja izvajanja prešli že nekaj priznanj.

● Komisija za zdravstvo pri PSI je na svoji zadnji seji počastila spomin pred nedavnim umrlega člana dr. Tullia Tomassicha, ki je posvetil veliko svojih moči problemom zdravstva in skrbstva v našem mestu.

Pobude devinsko-nabrežinske občine na kulturnem področju

V okviru kulturnih stikov z občino Buje namerava devinsko - nabrežinska občina prirediti dva koncerta Kulturnega centra mednarodne federacije glasbene mladine, ki že 15 let deluje v Grožnjanu, starodavnem istrskem mestu. Vsako leto se tu v poletnem času zberejo perspektivnejši glasbeniki iz raznih držav ter se pod mentorstvom znanih strokovnjakov izopolnjujejo in vadijo. Veliko število teh študentov Glasbene mladine Jugoslavije ter razne druge mednarodne organizacije študentov. Tu di letos bodo udeleženci »Grožnjana 85« po končanih tečajih imeli razne javne nastope ter koncerte v Jugoslaviji in izven nje.

Omenjena dejavnost je vzbudila veliko zanimanje pri kulturnih operaterjih devinsko - nabrežinske občine, ki so lanske leto, z gostovanjem komornega orkestra Glasbene mladine v stari štivanski cerkvi, prvič vzpostavili konkretne stike z omenjenim centrom. Letos namerava odborništvo za kulturo še popestriti sodelovanje z organizacijo kar dveh koncertov. Prvi, koncert baročne glasbe, bo na sporedu 17. julija 1985, ob 20.30, v stari štivanski cerkvi. Nastopili bodo mladi glasbeniki iz Jugoslavije, Združenih držav Amerike, Španije, Švedske, Švice in ZR Nemčije, ki bodo pod vodstvom umetniških vodij Paula Reya Kleckle ter Jorgerja Fresnoja zaigrali del svojega repertoarja, in sicer skladbe Haendla, Telemanna, Couperina, Boismotiera, Pittonija, Sweetincka in drugih.

Natrpan koledar sej deželne skupščine

Deželni svet čaka pred poletnimi počitnicami še precej dela. Ta teden bo zato kar vroče. Načelniki svetovalskih skupin so sklenili, da bodo seje podaljšali tudi v popoldanske ure, da bi čimprej izčrpali izdatni dnevni red, za kar pa v enem tednu kljub temu ne bo dovolj časa. Računajo, da bo treba delo deželne skupščine podaljšati še za teden dni.

Že v tork bo na vrsti nekaj pomembnih zadev, začeti z obravnavo zakonskega osnutka, ki zadeva neposredne posege v korist kmetijskih podjetij, ki so jih oškodovale vremenske ujme. Deželni svet bo moral sprejeti tudi sklepe glede ukrepov proti onesnaževanju in glede podpor družinskim posvetovalnicam, ki so bile doslej krepko zanemarjene. Posebna pozornost javnosti pa vlada za zakon o zaposlovanju, ki ga mora deželni svet ponovno proučiti in spremeniti v nekaterih točkah. Naslednje seje bodo posvečene še vprašanjem turizma, obrtništva, informatike itd.

Zahteva svetovalcev PSI za boljše socialne službe

Improvizacija, površnost in neobčutljivost za resnične probleme so po mnenju tržaške federacije PSI glavne pomanjkljivosti občinske uprave v delovanju socialnega skrbstva. Kot navajajo v svojem tiskovnem sporočilu je zadnji »biser« občinske upra-

ve v tem, da nameravajo pri oskrbi ostarelih občanov za poletno obdobje zamenjati kvalificiran kader s prostovoljnimi.

Ta predlog občinske uprave dokazuje popolno nezainteresiranost za probleme socialnega skrbstva. Pri tem PSI ne podcenjuje vloge prostovoljcev, ki opravljajo hvalevredno delo, vendar bi morala biti njihova pomoč le dodatek k delu profesionalnih socialnih delavcev. PSI nadalje poudarja, da taka odločitev ne more biti v čast občinski upravi, še posebej če se zavedamo, da je v našem mestu problem ostarelih posebno pereč in zahteva mnogo resnejšo in učinkovitejšo socialno politiko.

Zaradi resnosti problema je skupina socialističnih svetovalcev naslovila na župana vlogo v zvezi s tem problemom.

Sporočilo dolinske občine

Občina Dolina obvešča, da bodo od srede 17. 7. 1985 cestne povezave med Domjom in Tovarno velikih motorjev GMT prekinjene zaradi del v zvezi z gradnjo hitre ceste.

Povezava s tovarno GMT je vsekakor zagotovljena z obvozom. Uprava je podzela vse ukrepe za varnost in priporoča vsem uporabnikom ceste največjo previdnost.

Dela, ki zahtevajo prekinitev prometa, bodo predvidoma opravljena v teku enega leta.

V spomin na dan, ki je črno obrobljen v dolgi zgodovini tržaških Slovencev

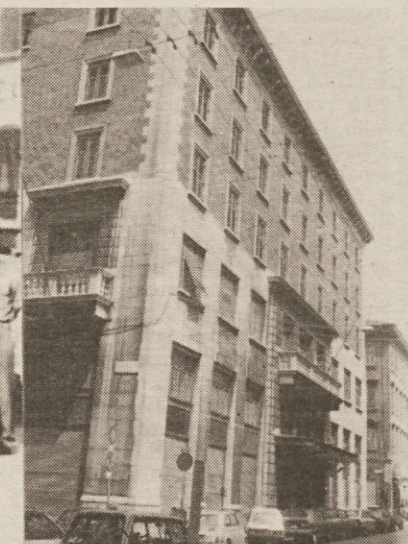
Tri slike — trije spomini ...

V soboto je poteklo 65 let od po- žiga Narodnega doma v Trstu, ki so- vпада letos tudi s 40. obletnico osvo- boditve in zmage nad nacifašizmom, ko si je tudi slovenski narod, s svo- jo odločno borbo, za ceno ogromnih človeških žrtev, priboril svobodo.

»Ta dan je črno obrobljen v zgo- dovini tržaških Slovencev«, je zapisal v svoji knjigi prof. Lavo Čermelj, ki je izčrpno opisal dogodke pred požigom, požig sam in razpoloženje ta- kratnih fašističnih krogov, in seveda

tudi občutke hudo prizadetih Sloven- cev po požigu samem.

Narodni dom, ki ga je z lastnimi sredstvi postavila leta 1904 Tržaška hranilnica in posojilnica, je bil te- daj središče vsega kulturnega, šport- nega in gospodarskega življenja tr- žaških Slovencev. Tu je imela svoj sedež Slavljanska čitalnica, tu je bil prvi slovenski hotel, ki se je imeno- val Balkan, tu je bila tiskarna slo- venskega tržaškega dnevnika Edinost, tu so imeli svoj sedež Glasbena ma- tica, Planinsko društvo, Delavsko podporno društvo, tu je bila telovad-

nica tržaškega Sokola, tu je bila ve- lika gledališka dvorana, kjer so red- no potekale gledališke predstave in razni koncerti.

Požig Narodnega doma v Trstu je bil le začetek sistematičnega uničeva- nja s strani fašistov vsega, kar je bilo slovenskega — društev, kultur- nih domov v predmestju in okolici, slovenskih šol in drugih organizacij. Tisti strašen dan pred 65 leti je po- menil, po načrtih fašističnih oblastni- kov, začetek konca primorskih Slo- vencev in istrskih Hrvatov pod Ita- lijo, sistematični genocid, ki ga tedaj ni doživljal noben drug narod v Ev- ropi.

Slovenci, Hrvati in napredni itali- janski antifašisti so se temu terorju z vso odločnostjo uprli. Toda faši- zem je na ta odpor odgovoril z no- vimimi zločini: ječe so se začele pol- niti s slovenskimi, hrvaškimi in ita- lijanskimi antifašisti, začelo je delo- vati posebno fašistično sodišče, do le- ta 1927 so bile ukinjene in prepove- dane vse slovenske šole, vsa dru- štva, vse organizacije. Več slovenskih antifašistov je bilo ubitih, drugi so bili poslani v konfinacijo, tisoči in tisoči so morali zbežati v Jugoslavi- jo, v času druge svetovne vojne so morali okusiti tudi strašna uničevalna taborišča smrti, iz katerih se mnogi niso več vrnili.

Tri slike, ki jih danes objavljamo so tako ali drugače povezane s to obletnico. Na eni je Narodni dom, ko še gori, na drugi skupina jugoslo- vanskih partizanskih borcev, ki so 1. maja 1945 osvobodili Trst, tretja pred- stavlja zgradbo takšno, kakršno smo jo vajeni videti vsa ta povojna leta.

Za tiste, ki so sami, morda še kot otroci, doživeli tisti strašen dan, bo ta naš zapis le obujanje tistega, kar se je tedaj zgodilo in kar je požigu nato še sledilo. Mladi pa naj se prek njega spoznajo z enim najbolj tra- gičnih in usodepolnih dogodkov v na- ši polpretekli zgodovini, ki je pome- nil za Slovence in vse antifašiste hud udarec, ki pa je sprožil tudi iskro u- pora, ki se je razrasla v močan pla- men, v ogenj, ki se je razplamtel po vsej Primorski, ki je pripeljal do zmage nad nacifašizmom, do svobode.

N. L.

Ljubi Vodopivec iz Krogelj šestdesetletnik Jubilej osebnega šoferja maršala Tita

Tudi Ljubi Vodopivec iz Krogelj se je preteklo sredo »vpisal« v klub šestdesetletnikov; svoj jubilej je si- cer praznoval na tiho in skromno, vendar smo mu ob tem pomemb- nem življenjskem mejniku dolžni ne- kaj vrstic, saj ga v Bregu in tudi drugod pozna vse živo, ker je dolga leta križaril z avtobusom po naših vaseh kot šofer podjetja La Strada- le, zadnja leta pa je prevažal de- lavce tovarne Grandi Motori. Mogo- če pa vsi ne vedo, da je bil Ljubi med NOB osebni šofer maršala Tita

in da ga je imel Tito zelo rad, ker je bil Ljubi živahen in prijeten mla- denič, obenem pa sposoben in varen voznik.

Sicer pa je Ljubi Vodopivec mar- ca 1943 doživel enako usodo kot ti- soči primorskih fantov, bil je nam- reč odpeljan v posebne bataljone, po razpadu Italije pa se je vključil v 3. prekomorsko brigado in se izkr- cal na Visu ter bil dodeljen 26. di- viziji, ki je imela nalogo, da utrdi in brani otok. Po desantu na Dr- var, se je celotni vrhovni štab s

Titom na čelu preselil na Vis in tu je bil Ljubi dodeljen vrhovnemu štabu kot šofer in se potem s Titom pomikal dalje do Beograda. Na poti v Sarajevo, pri borbah za osvobodit- ev sedanega olimpijskega mesta, je Ljubi poprijel tudi za krmilo tanka, ker je primanjkovalo drugih šofer- jev. Njegov oklopnik je zadela so- vražnikova granata in mu uničila gosenico, a se Ljubi ni vdal. Z dru- go gosenico se je sukal v krogu s topičem uperjenim proti sovražniku in streljal na Nemce.

Ljubi je ostal v vrhovnem štabu kot osebni šofer tovariša Tita do le- ta 1947. Po demobilizaciji se je vr- nil v rodno Krogelj in se zaposlil kot šofer avtobusov izza krmila pa se je v sredo presedel med upoko- jence, vendar, kolikor ga poznamo, najbrž ne bo miroval, saj je še poln življenjske sile in najbrž bo zdaj, ko bo več časa na razpolago izpolnil kakšen načrt, ki ga doslej ni mogel.

Ljubiju Vodopivcu ob njegovem življenjskem jubileju iskreno čestita in mu želi še veliko lepih in veselih let sekcija VZPI Dolina - Mačkolje- Prebeneg, kot zvestemu čitatelju na- šega dnevnika pa se voščilom pri- družuje tudi Uredništvo.

(ris)

Vodopivec (na levi) v avtomobilu maršala Tita

SKD SLAVEC

vabi na

ŠAGRO V RICMANJE

ki bo danes, 14., in jutri, 15. t.m.

Za prijetno počutje bodo poskrbeli ansambel Pomlad iz Ricmanj, ansambel Taims z Opčin, ansambel Platana iz Kopra, godba na pihala iz Ricmanj in ansambel Prizma iz Kopra.

Odprtje kioskov danes, 14. t.m., ob 10. uri in jutri, 15. t.m., ob 17. uri.

SEKCIJA KPI J. PEGAN

Občina Zgonik

prireidi v ZGONIKU danes, 14. julija

FESTIVAL KOMUNISTIČNEGA TISKA

Danes, 14. tm., ob 9. uri mladinski slikarski ex tempore, ob 10. uri briškola z bogatimi nagradami, ob 18. uri okrogla miza na temo »Politično upravna situacija po volitvah 12. maja«, ob 20. uri nastop folklorne skupine KUD Karol Pahor iz Pirana, od 21. do 24. ure ples z ansamblom POMLAD.

Vabljeni!

FC PRIMORJE - GODBENO DRUŠTVO PROSEK

organizira na Proseku danes, 14. t.m., v prostorih Kulturnega društva NA BALANCU

PRAZNIK ŠPORTA IN GLASBE

S SLEDEČIM PROGRAMOM

Danes, 14. julija: ob 10. uri otvoritev kioskov; ob 16. uri tradicionalna tekma stari - mladi; ob 19. uri nastop mladinskega pevskega zbora »V. Mirk«; ob 20. uri ples z ansamblom THE LORDS

Delovali bodo dobro založeni kioski z domačim vinom in jedačo

Slovensko prostovoljno gasilsko društvo

GLOBOJNER

prireidi na Padričah dne 14. in 15. julija

PROTIPOŽARNE DNEVE

Dobro založeni kioski, vsak večer ples z ansambloma Taims in Akordi iz Postojne.

Danes, 14. t.m., ob 16.30 prikaz vaj in razstava gasilske opreme. Sodelujejo gasilci iz Postojne in Trsta.

Vabljeni !

ŠD ZARJA

prireidi danes, 14. t.m. tradicionalni

PRAZNIK ŠPORTA

v prostorih Gospodarske zadruga.

Oba večera ples z ansamblom Domači fantje.

Vabljeni !

razstave

Slikar Bruno Mevlja - Amelio razstavlja v občinski dvorani v Trstu do 17. t.m. Predstavlja svoja olja med abstraktnim in figurativnim.

izleti

KRUT prireja dne 24. julija izlet na Nevejsko sedlo (Sella Nevea). Vpisovanje in informacije na sedežu KRUT, Ul. Montecchi 6 (tel. 040/795-136), od 9. do 12. ure.

včeraj - danes

Danes, NEDELJA, 14. julija

SVOBODA

Sonce vzhaja ob 5.29 in zatone ob 20.52 — Dolžina dneva 15.23 — Luna vzhaja ob 2.07 in zatone ob 18.11.

Jutri, PONEDELJEK, 15. julija

JUSTA

Vreme včeraj: temperatura zraka 26,9 stopinj, zračni tlak 1020,8 mb ustaljen, brezvetrje, vlaga 66-odstotna, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 23 stopinj.

ROJSTVA, SMRTI IN OKLICI

RODILI SO SE: Marta Polenghi, Erica Walcher, Davide Carbone, Simone Berardi.

UMRLI SO: 55-letni Umberto Ardesi, 84-letni Giovanni Stanic, 21-letni Paolo De Marco, 60-letna Ida Giacobini, 60-letni Carlo Ferrari, 64-letni Turi Debarba.

OKLICI: uradnik Raffaele Menna in gospodinja Remola Siniscalchi, geometer Maurizio di Majo in učiteljica Marisa Moles, delavec Franco Carmasin in trgovka Sonia Zlobec, bolničar Giuseppe Schiraldi in uradnica Ludiana Massimi, delavec Felice Lorenzo Caponiti in brezposelna Carmela Zocco, delavec Marzio Potasso in uradnica Elisabetta Pribaz, pek Roberto Saule in zobozdrav. asistentka Luisa Toffoli, prodajalec Enrico Bonicardi in gospodinja Sonia Cufar, biolog James Michael Phillips in prevajalka Irene Bubula, trgovec Eddy Pecchiarich in prodajalka Antonella Suplina, laboratorijski tehnik Domenico Paladino in učiteljica Angela Purpora, bolničar Claudio De Poli in upokojenka Libera Giacca, trgovec Mario Povh in strežnica Laura Braico,

ŠD POLET

vabi

vse prijatelje mladine na

VRTNO VESELICO

ki bo danes z začetkom ob 18. uri na dvorišču Prosvetnega doma na Opčinah.

Odprtje kioskov ob 18. uri, nastop kotalkarjev ob 20. uri, ob 20.30 ples z ansamblom LAPOS iz Nove Gorice.

Dobro založeni kioski in kuhani štruklji

gledališča

ROSSETTI

Do 11. avgusta bo v gledališču Rossetti »FESTIVAL OPERETE 1985«. Na sporedu bodo »Frasquita« F. Leharja, »La baiadera« E. Kalmana in »Rose Marie« R. Frimla in H. Stoharta.

Danes, 14. t.m., ob 18.00 sedma in zadnja predstava Leharjeve operete »FRASQUITA«. Dirigent Guerrino Gruber, režiser Gino Landi. V torek, 16. t.m., ob 20.30 bo na sporedu premiera operete »La baiadera«, E. Kalmana.

CANKARJEV DOM - LJUBLJANA

Poletna violinska šola

Od 21. do 30. avgusta: šolo bosta vodila prof. Igor Ozim in njegova asistentka Christine Hutcap. Vse podrobnosti o vpisu dobite v Cankarjevem domu, tel. 003861/212-492 ali 221-121, int. 432 in 433.

kino

Ariston 21.30 »Starman«. Režija John Carpenter. Igrajo Jeff Bridges, Karen Allen, Charles Martin Smith. Jutri ob 21.30 »Metropolis«. Režija Fritz Lang. Gustav Fröhlich, Brigitte Helm.

Eden 15.30—22.10 »Io, 2 linfomani un cavallo«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Fenice 18.30, 20.20, 22.15 »Joiy, il diario intimo di una didiottenne«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Excelsior 20.00—22.15 »Indiana Jones e il tempio maledetto«.

Nazionale Dvorana št. 1 15.45—22.00 »Il ritorno di morti viventi«, za vsakogar. Dvorana št. 2 16.00—22.00 »La ragazza d'oro«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 3 16.00—22.00 »Tuono blu«. Mignon 17.00—22.00 »Tenebre«. Režija Dario Argento. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Grattacielo 18.00—22.15 »Agente 007: L'uomo dalla pistola d'oro«. Roger Moore.

Capitol 16.30—22.00 »Cuori nella tormenta«.

Vittorio Veneto 16.30—22.00 »Lady Hawke« (La leggenda del falco). M. Broderick, M. Pfeiffer.

Lumiere 17.00, 18.40, 20.20, 22.00 »Pink Floyd - The wall«.

Alicione 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Il paradiso può attendere«. Warren Beatty in Julie Christie.

Radio 15.30—21.30 »Historie de cu - Le viziose del piacere«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Danes praznujeta 50 let poroke draga starša in nonota

DALA in PEPI PREGARC

Še mnogo skupnih in zdravih let življenja jima želi sin Milan z družino

čestitke

Danes praznuje svoj 10. rojstni dan MITJA VODOPIVEC. Vse najboljše mu voščita mama in oče.

Jutri bo ugasnila svojo 3. svečko ELI-ZA MACEROL iz Gropade. Da bi bila pridna in marljiva deklica, so želje vseh, ki jo imajo radi.

Dragi dobri ljubljani nono ALBIN U-MEK! V torek, ko bo tvoj rojstni dan, ti pošljamo mnogo poljubčkov in ti želimo srečnih zdravih dni med nami Andrej, Martin in vsi domači.

ANAMARIJA! Ob uspešno opravljeni maturi ti čestitamo in želimo še mnogo življenjskih uspehov Valentina, Martin, Stojan in Nataša.

Danes praznujeta 50-letnico poroke JOSIP in NATALIJA PREGARC. Iskreno jima čestita brat Viktor z družino.

DALA in PEPI PREGARC praznujeta 50. obletnico poroke. Mnogo zdravja in sreče jima želijo sestre Justina, Grozdana in Ema z družinami ter vsi, ki ju imajo radi.

Maturantki VALENTINI DRNOVŠČEK čestitajo za lep uspeh Silko, Marija, Suzana, Stojan in Vasja.

ŠK Kras iskreno čestita Majdi in Karlu ob rojstvu prvorojččka

ŽIGE

Končno je privekal mali

ŽIGA

Kolegici Majdi in soprogu Karlu čestita kolektiv SKGZ, malemu Žigi pa želi vso srečo v življenju

Majdi in Karlotu se je pridružil mali

ŽIGA

Srečnima staršema iskreno čestita, malemu Žigi pa želi obilo sreče in zdravja v življenju

KD Lipa

Privekal je mali

ŽIGA

Majdi in Karlotu čestita ob rojstvu prvorojččka

sekcija KPI iz Bazovice

AVTONOMNA
TURISTIČNA
USTANOVA
V TRSTU

GRAD SV. JUSTA

Bastione Fiorito

Razstava slikarjev

NAIVCEV iz HLEBIN

URNIK delavniki in prazniki: 10.00-13.00, 16.00-20.00

ki: 10.00-13.00, 16.00-20.00

Sale della torretta

OROŽJE IN PREDMETI IZ ZBIRKE DE HENRIQUEZA

URNIK delavniki in prazniki: 9.00-13.00, 17.00-19.00

Cortile delle Milizie

ponedeljek, 15. 7., ob 21.15

SLOVANSKI PLESI

Antonin Dvoržak

Nastopa češkoslovaški

državni balet

ZA VSAKOGAR
NEKAJ POSEBNEGA

optika
Viki
foto·kino
kontaktne leče

Ul. Buonarroti 6 (pr. Ul. Rossetti)
TRST Telefon 77-29-96

Jutri bo praznovala svoj 75. rojstni dan draga mama in nona

MARIJA KRALJ

Vse najboljše ter da bi še mnogo zdravih let preživela med nami, ji želijo vsi domači

razna obvestila

Otroci iz okoliških vasi, ki bodo od 15. julija dalje prihajali v poletno središče v Nabrežino se bodo vozili z občinskim šolabusom po naslednjem urniku: Medja vas 7.50, Štivan 7.55, Devin 7.58, Cerovlje 8.05, Mavhinje 8.10, Vižvle 8.15 in Sesljan 8.18. Društveni kombi bo vozil po naslednjem urniku: Slivno 8.00, Prečnik 8.05, Trnovca 8.08, Praprot 8.10 in Nabrežinska postaja 8.15.

Iskreno se zahveljujem Društvu slovenskih upokoencev za voščila in prijetno misel - Ida Kufersin.

Uradi SKGZ bodo vse do 31. avgusta poslovali s sledečim urnikom: ponedeljek - petek, od 8. do 14. ure ter v soboto, od 8. do 13. ure.

mali oglasi

PRODAM prenosljivo licenco trgovine s foto-kino aparati. Pojasnila na Primorskem dnevniku.

PRODAM lesene sode v odličnem stanju. Za informacije tel. na št. 0481/33670 ali 85174.

OSMICO je odprl v Sv. Križu št. 44 Rudolf Košuta. Toči belo in črno domače vino.

CVETLIČARNA ANGELA, Boljunec 41 obvešča svoje cenjene odjemalce, da bo zaprta zaradi dopusta od 15. t.m. do 18. avgusta.

OSMICO je odprl na Opčinah Ferdinand Hrovatin. Toči belo in črno vino.

ZLATO, zlate kovance kupi ali ugodno zamenja zlatarna SOSIČ - Narodna ul. 44 - Opčine, Trst.

POHIŠTVO BIECHER, Ul. dell'Istria 27 (tel. 750-113), bogata izbira novega in rabljenega pohištva, vedno novi artikli, IZREDNO ZNIZANE CENE. Posebne ponudbe tudi pri okrasnih predmetih zaradi ukinutje prodaje teh artiklov.

STANOVANJE: soba, kuhinja, kopalnica bi odstopili brezplačno zakoncem, ki nista stara nad 55 let, proti obdelovanju in čiščenju malega vrta v vili. Tel. 040/410920 od 11. do 12. ure - Stanislav Jazbar.

OSMICO je odprla Norma Gabrovec v Mavhinjah št. 11. Toči belo in črno vino.

BORIS PANGERC, Dolina 116 je odprl osmico. Toči belo in črno domače vino.

PROFESOR daje lekcije iz matematike. Tel. 003865/21972.

PRODAM dirkalno kolo. Tel. 040/220430.

PODARIM 2 lepi črni mucki. Tel. 0481/882123.

DEKLE išče namestitev kot prodajalka ali spretna strojepistka. Tel. 040/412543-NA VRHU sv. Mihaela (Sovodnje) prodam zazidljivo razvalino 742 kv. m z odobrenim gradbenim načrtom, prost. Bucalossi, IVA 2%. Tel. na št. 0481-779331.

PRODAM motor suzuki 550 v odličnem stanju. Tel. 040/227284.

PRODAM čoln, 3,80 m z motorjem Mercury 20 s prikolico. Tel. 040/229100.

PRODAM A 112 abarth, 70 ks, letnik september 1979. Tel. od 14. do 15. ure na št. 228756.

ŠTUDENT z opravljenim mednarodno šolo daje lekcije angleščine in nemščine. Tel. 040/225590 ob uri večerje.

PRODAM pando super 45, 900 zaradi potovanja po zelo ugodni ceni. Po dogovoru odkupim tudi star avto. Tel. v večernih urah na št. 040/229224.

PRODAM pletilni stroj BROTHER KH 840 po ugodni ceni. Tel. na št. 0481/884182 v večernih urah.

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE

organizira v šolskem letu 1985/86 sledeče tečaje:

TRST

- Drugi letnik tečaja s kvalifikacijo za mizarje
- Drugi letnik tečaja s kvalifikacijo za tajnice
- Prvi letnik tečaja s kvalifikacijo za kamnoseke
- Prvi letnik tečaja s kvalifikacijo za tehnično-upravne uradnike
- Tečaj specializacije za programiranje
- Tečaj specializacije za plače
- Tečaj za fiskalno ažuriranje pri vodenju malih obratov
- Izpopolnjevalni tečaj za čebelarstvo
- Izpopolnjevalni tečaj za vinarstvo - Lonjer
- Izpopolnjevalni tečaj za vinarstvo - Križ
- Izpopolnjevalni tečaj za vinarstvo - Repen

GORICA

- Tečaj specializacije za programiranje
- Tečaj rekvifikacije za strojepis
- Izpopolnjevalni tečaj za čebelarstvo

Vpisovanje in podrobnejše informacije od 8. do 20. julija t.l. na sedežu Zavoda v Trstu, Ul. Carducci 8, II. nadst. vsak dan (razen sobote) od 9. do 12. ure.

radio - tv - radio - tv - radio - tv - radio - tv - radio - tv - radio - tv - radio - tv

Nedelja, 14. julija 1985

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal	Nastopa Massimo Girotti
11.00 Maša	13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
11.15 Praznični dan	13.15 Nadaljevanka dneva: L'affare Stavisky
12.15 Zelena črta - kmetijska oddaja	14.30 Neposredni športni prenosi
13.00 želja po glasbi - glasba W. A. Mozarta	18.45 L'asso nella manica - TV film
13.30 Dnevnik 1	19.50 Dnevnik 2 - Vesti
13.45 Shalako - film	20.00 Športne vesti
Nastopata Sean Connery in Brigitte Bardot	20.30 Inšpektor Derrick - TV film
15.35 Risanka	21.35 Dnevnik 2 - Nocoj
15.45 Dogodivščine na dnu morja	21.45 Oppenheimer - 2. del
16.35 Risanka	23.10 Tedenska oddaja o medicini
17.00 Mladi uporniki - TV film	23.45 Dnevnik 2 - Zadnje vesti
17.50 Risanka	
18.00 Italia mia - vodi Mario Marenco	Tretji kanal
Vremenske razmere	13.30 Šport
20.00 Dnevnik 1	14.00 Koncert skupine »Band Aid« za pomoč lačnim v Afriki
20.30 La cittadella - TV nadaljevanka	18.00 Neposredni prenos iz Spoleta: XXVIII. Festival dveh svetov
22.10 Hit parade - glasbena oddaja	19.00 Dnevnik 3
22.45 Športna nedelja	19.25 Koncert na trgu
Ob koncu Dnevnik 1 - Zadnje vesti	21.45 Športne vesti
Drugi kanal	22.40 Razstava na gradu Colonna v Ganazzanu
10.50 Tedenska oddaja o zdravju in estetiki	23.00 Pojejo Dire Straits
11.20 In nome della legge - film	23.50 Glasbena oddaja z Loredano Bertè in Giorgio Fiorio

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana	20.25 Andrea Chenier - opera
9.00 Poročila	23.00 Combat - TV film
9.05 Živ Zav: Tom Sawyer - risanka	24.00 Film
10.05 Grizlj Adams - TV nanizanka	
10.30 Lampijon in lepa Marija - TV nadaljevanka	Zagreb
11.10 Domači ansambli: ansambel TRIM	11.30 Poročila
11.40 Pregled tedenskega sporeda	12.00 Kmetijska oddaja
12.00 Kmetijska oddaja	13.00 Evrovizija in mi - otroška oddaja
13.00 Poročila	13.35 Glasbeno popoldne - G. Donizeti »Don Pasquale« - opera
15.30 Sotesta Nere - kratki film	15.15 Svilena pot - dok. serija
15.45 Cedimir Lilić - TV nadalj.	16.05 Lampijon in Lepa Marija - TV nadaljevanka
16.50 Poročila	16.45 Ruski klasiki: Pobočje - sovjetski film
20.00 Zadarski momento - TV nadalj.	19.00 Retrospektiva zagrebske šole risanege filma
21.05 Beseda za besedo - Pogovor s Svetozarjem Gligoričem	19.30 Dnevnik
21.40 Športni pregled	20.00 Zadarski momento - TV nadaljevanka
22.10 Poročila	21.05 Morje, ljudje, obale - reportaža
Koper	21.40 Športni pregled
12.15 TV tržnica - predstavitev in prodaja	22.10 Dnevnik
17.00 Sherlock Holmes - film	22.30 Glasbena oddaja
18.10 Quark - izobraževalna oddaja	
19.00 Film	

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5	20.00 Simpatiche canaglie Risanke
8.30 Kmetijska oddaja	20.30 Quo Vadiz? - TV varietè
9.30 Nabožna oddaja	21.30 I predatori dell'idolo d'oro - TV film
10.00 Phyllis - TV film	23.15 Camera oscura - TV film
10.30 Mama Malone	00.15 Filmske novosti
TV film	00.25 Ritorno a casa - film
11.00 Beato tra le donne - film	1.45 Mod Squad i ragazzi di Greer - TV film
13.00 Glasbena oddaja	
14.00 Appuntamento tra le nuvole - film	TELEPADOVA
16.00 Ladri sprint - film	13.00 Risanka
18.00 Gavilan - TV film	14.00 L'incredibile Hulk
19.00 Condo - TV film	TV film
19.30 Lottery - TV film	15.00 Petrocelli - TV film
20.30 La rosa d'Inghilterra	16.00 I nuovi Rookies - risanka
TV nadalj.	17.00 Barnaby Jones - TV film
22.30 Mississippi	18.00 Vultus 5 - risanka
23.30 Uomo bianco, tu vivrai film	18.30 Le avventure di Pinocchio - risanka
RETEQUATTRO	19.00 Le avventure di Huckfinn - risanka
8.30 Mae West - film	19.30 Conan - risanka
10.00 Sandokan, la tigre di Mompracem - film	20.00 Backstar - risanka
12.00 California - TV film	20.30 La stella del Sud
13.00 The Muppet Show - lutkovna serija	film
13.30 Jambo Jambo - dokumentarna oddaja	22.30 Barnaby Jones - TV film
14.00 Amici per la pelle	22.30 Il ritorno del santo - TV film
TV film	00.30 TV film
14.50 La tigre è ancora viva: Sandokan alla riscossa - film	TRIVENETA
17.05 Splendore nell'erba - film	9.00 Risanke
19.05 Retequattro za vas	10.00 Laramie - TV film
19.30 Bravo Dick - TV film	11.00 Sansone contro il Corsaro Nero - film
20.00 Con affetto tuo Sidney - TV film	12.10 Filmske novosti
20.30 California - TV film	12.25 Dr. Kildare - TV film
21.30 Mai dire si - TV film	12.50 Horoskop
22.30 A cuore aperto	13.00 Dražba
TV film	16.30 Laramie - TV film
23.30 Jess il bandito - film	17.30 A Sud dei Tropici - TV film
1.30 L'ora di Hitchcock	18.00 Barbary Coast - TV film
TV film	19.00 In 22.00 Dražba
ITALIA 1	1.00 A Sud dei Tropici - TV film
8.30 Chappy - risanka	TELEFRIULI
Lo specchio magico	14.30 Uomini e squali - film
Risanka	16.00 Risanke
10.15 Catlow - film	17.30 Gli ultimi fuochi - film
12.00 Hardcastle & McCormick - TV film	19.00 The Bold Ones - TV film
13.00 Sport	20.00 Maude - TV film
14.00 Video estate '85	20.30 Continuavano a chiamarli i due piloti più matti del mondo - film
16.15 Alla ricerca dell'arca di Noè - TV priredba	22.00 C'è una spia nel mio letto - film
18.00 Masquerade - TV film	23.30 Victoria Hospital - TV nadaljevanka
19.00 La banda dei sette	
TV film	

Ponedeljek, 15. julija 1985

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal	1. nadaljevanje
11.15 Televideo - poskusni program	14.20 Poletje je dogodivščina
13.00 Želja po glasbi	17.05 I tre affari del signor Duval - film
13.30 Dnevnik 1	Nastopata Luis De Funes in Mireille Darc
13.45 Il ladro di Venezia - film	18.30 Športne vesti
Nastopata Maria Montez in Massimo Serato	18.40 L'asso nella manica - TV film
15.30 Posebna oddaja iz parlamenta	19.45 Dnevnik 2 - Vesti
16.00 Šola in vzgoja	20.20 Športne vesti
16.30 Il grande teatro del West - TV film	20.30 Un marito - po delu Itala Sveva
17.00 Love story - TV film	22.25 Dnevnik 2 - Nocoj
17.50 Risanka	22.35 Studenec življenja - rubrika o judovskem življenju in kulturi
18.05 Risanka	23.00 Il meglio del West - TV film
18.25 TV stadio - športna oddaja	23.25 Koncert country glasbe
19.35 Almanah in Vremenske razmere	24.00 Dnevnik 2 - Zadnje vesti
20.00 Dnevnik 1	00.05 Evrovizija: sabljanje - svetovno prvenstvo
20.30 Vacanze romane - film	Tretji kanal
Nastopata A. Hepburn in G. Peck	15.25 Evrovizija: kolesarstvo - Tour de France
22.25 Dnevnik 1	16.40 Predazzo: jahanje
22.35 Ko kronika postane zgodovina	17.10 Val di Sole: kajak
Idi Amin - 2. del	17.45 Genova: plavanje
23.20 Dirigent: Riccardo Muti	19.00 Dnevnik 3
nadaljevanje in konec	19.25 L'altro suono
00.20 Dnevnik 1 - Zadnje vesti, Danes v parlamentu in Vremenske razmere	20.00 Šola in vzgoja
Drugi kanal	20.30 Rock koncert
11.15 Televideo - poskusni program	21.55 Dnevnik 3
13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri	22.20 Šola in vzgoja
13.15 Nadaljevanka dneva: Un anno di scuola	22.50 Simon del deserto - film
	23.25 Glasbena oddaja

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana	V oddaji OPRTA MEJA bodo tudi naslednji prispevki:
17.55 Poročila	TRST — Obračun sezone SSG
18.00 Poletavček - TV nanizanka	TRST — Obletnica požiga Narodnega doma
18.30 Čudno, da se ladja ne potopi...	TRST — Vpisi na slovenske višje srednje šole
18.45 Zdravo mladi	TRST — Sprejet odlok o kontroliranem poreklu kraških vin
19.20 Risanka	GORICA — Zelenje v mestu
19.26 Zrno do zrna	
19.30 Dnevnik I	Zagreb
20.05 Lepa Otero - TV nadaljevanka	14.00 Tenis
21.05 Spoznano - Neznano: Bo naš zelenjavni vrt bolj zelen?	17.50 Video strani
21.40 Srečanje - balet	18.00 Poročila
21.55 Dnevnik II in Poročilo s seje CK ZKJ	18.05 Koledar
Koper	18.15 Zgodbe iz nepričave - otroška serija
15.00 Film	18.45 Zdravo mladi
16.45 Taksist - TV film	19.30 Dnevnik
18.00 Zdravnik in otrok - medicinska oddaja	20.00 Teme - zunanje politična oddaja
19.00 Odprta meja - informativna oddaja v slovenskem jeziku	20.30 Izbrani trenutek
19.30 TVD Stičišča	20.35 En avtor en film
19.50 Plavanje	21.00 Dedov teleskop - TV drama
20.25 Film	22.00 Dnevnik
22.00 TVD Vse danes	22.20 Glasbena oddaja
22.10 Nekoč je bilo dvakrat	
23.15 Tibetanski zvon - film	
00.10 Film	

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5	18.00 Quella casa nella prateria - TV film
8.30 Ralphsupermaxieroe - TV film	19.00 Fantasilandia - TV film
9.30 Salva la tua vita - film	20.00 Rascal il mio amico orsetto - risanka
11.30 Lou Grant - TV film	20.30 Samurai - TV film
12.30 Peyton Place - TV film	22.30 Be Bop a Lula - glasbena oddaja
13.25 Sentieri - TV nadaljevanka	23.30 Due bandiere all'Ovest - film
14.25 General Hospital - TV nadalj.	1.15 Mod Squad i ragazzi di Greer - TV film
15.25 Una vita da vivere - TV nadalj.	TELEPADOVA
16.30 Divji svet živali - dokumentarec	13.00 Le avventure di Huckfinn - risanka
17.00 Loo - TV film	13.30 Coccinella - risanka
18.00 I ragazzi del sabato sera - TV film	14.00 Adolescenza inquieta - TV film
18.30 Tuttinfamiglia - nagradno tekmovalje	14.30 Capriccio e passione - TV film
19.00 I Jefferson - TV film	15.00 Arrivano le spose - TV film
19.30 Love Boat - TV film	16.00 Luisana mia - TV film
20.30 Mogambo - film	16.30 La canzone di Brian
23.00 Šport	18.00 Voltus 5
24.00 La mummia - film	18.30 Risanke
RETEQUATTRO	20.00 Cuore selvaggio - TV film
8.30 Mi benedica padre - TV film	20.30 Pazzo, pazzo West - film
8.50 La fontana di pietra - TV novela	22.30 Barnaby Jones - TV film
9.40 Malù - TV novela	23.30 Il club degli intrighi - film
10.30 Alice - TV film	TRIVENETA
10.50 Mary Tyler Moore - TV film	9.30 Dokumentarna oddaja
11.15 Piume e paillettes - TV novela	10.00 Laramie - TV film
12.00 Febbre d'amore - TV nadalj.	11.00 Q.P. Coupon estate
12.45 Giorno per giorno - TV film	11.30 Dr. Kildare - TV film
13.15 Alice - TV film	12.00 La scorta armata - film
13.45 Mary Tyler Moore - TV film	13.30 Q.P. Coupon estate
14.15 La fontana di pietra - TV novela	14.00 A Sud dei Tropici - TV film
15.10 La valle dei dinosauri - risanka	14.45 Due giovani eroi - film
15.45 I gatti di Cattanooga - risanka	16.00 Komični filmi
16.10 Lancer - TV film	16.30 Risanke
17.00 La squadriglia delle pecore nere - TV film	17.30 Nick Carter in Cina - film
18.00 Febbre d'amore - TV nadalj.	18.50 Dr. Kildare - TV film
18.50 La schiava Isaura - TV novela	19.20 Q.P. Coupon estate
19.45 Piume e paillettes - TV novela	19.40 Dokumentarec
20.30 Reailly, la spia più grande - TV nadaljevanka	20.30 A Sud dei Tropici - TV film
21.30 Buonanotte avvocato! - film	21.00 Laramie - TV film
23.50 Serpico - TV film	22.00 Dražba
00.50 L'ora di Hitchcock - TV film	1.00 Q.P. Coupon estate
ITALIA 1	TELEFRIULI
8.30 Quella casa nella prateria - TV film	14.30 Film
9.30 Ritratto di una ribelle - film	16.00 Risanke
11.30 Sanford and son - TV film	16.45 TV tržnica
12.00 Cannon - TV film	19.20 Športne vesti
13.00 Wonder woman - TV film	19.30 Poročila v nemškem jeziku
14.00 Video estate 85 - glasbena odd.	19.40 Disperatamente tua - TV film
14.30 Kung Fu - TV film	20.15 Glasbena oddaja
15.30 Gli eroi di Hogan - TV film	20.30 Signori si nasce - film
16.00 Bim Bum Bam - otroška oddaja	22.15 Nogometna tekma: Udinese - Lazio
	23.45 Victoria Hospital - TV nadalj.

RADIO

Nedelja 14. julija

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 14.00 Poročila; 8.30 Glasbene podobe; 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu; 9.45 Nedeljska matineja; 10.00 Poslušali boste; 10.30 Mladinski oder: »Vabilo«. Radijska igra, ki jo je napisal Dimitrij Kralj; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Kmetijski tednik; — Glasbeni potpuri; 13.20 Glasba po željah; 14.10 - 19.00 Nedeljski popoldanski zbornik: Posnetek Števerjanskega festivala 1985; 15.20 Na počitnice (ponovitev); 16.00 V svetu valčka; 17.00 Beležka;

RADIO KOPER

(Slovenski program)

8.00, 13.30, 15.30 Poročila; 7.15 Glasba za dobro jutro — Radijski koledar — Prometni servis; 8.15 Polje, kdo bo tebe ljubil — kmetijska oddaja; 13.00 Sosednji kraji in ljudje; 13.15 Prispevek iz zamejstva; 13.45 Prispevek s Primorske; 14.00 II. prispevek iz zamejstva; 14.15 Marika in Pepa; 14.30 Glasba po željah; 16.00 Naših 40 let; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Droga; 18.00 Črv — Dimitrij Kralj; 19.00 Zaključek programov.

LJUBLJANA

6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.15 Danes je nedelja — Rekreativna; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Zdravo, tovariši vojaki; 8.07 Radijska igra za otroke — France Puntar: A; 8.53 Skladbe za mladino; 9.05 Še pomnite, tovariši; 10.05 Nedeljska matineja; 11.00 - 13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 13.10 Obvestila in zabavna glasba; 13.20 Za naše kmetovalce; 14.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 14.30 Humoreska tega tedna: Ivan Sivec: Kako postaneš slaven; 15.10 Pri nas doma - Lojtrca domačih; 15.30 Nedeljska reportaža; 15.55 Pojo amaterski zbori — 90-letnica zborna France Prešeren iz Celja; 16.20 Pogovor s poslušalci; 16.30 - 17.50 Priljubljene operne melodije; 17.50 Zabavna radijska igra - Franček Rudolf; Kratek odih v zdravilišču Glasbene medicinske; 19.25 Zabavna glasba;

Ponedeljek 15. julija

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše: Koledarček — Narodnozabavna glasba; 8.10 Poletni mozaik: Fabianijski iz Kobdila (3): »O blagostanju in sijaju«; 9.15 Iz arhiva mladinske dramatike: Ivo Zorman - dramatičar, Helena Jovanovič: »Gnezdo sršenov«. Prvi del — Lahka glasba; 10.10 Koncert RAI iz Turina; 11.30 Opoldanski zbornik: Beležka (ponovitev); 12.00 Iz svetovne zakladnice pripovedništva: vmes: Glasbeni potpuri; 13.20 Polifonski zbor iz Staranzana vodi Gianna Visintin; — Glasbena priloga; 14.10 Popoldanski program: Pogovori; 14.40 Včeraj, danes, jutri; 16.00 Nacionalno vprašanje v zadnjih desetletjih cesarsko - kraljevega Trsta; 16.30 Glasbeni listi;

RADIO KOPER

(Slovenski program)

6.30, 7.00, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme - prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.35 Prometne informacije; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Počitniško popotovanje; 8.25 Ringaraja; 8.40 Pesmice na potepu; 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Napotki za naše goste iz tujine; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Znano in priljubljeno; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Veliki revijski orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru; 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.30 Od melodije do melodije; 13.50 Ponedeljkov križenkraž; 14.05 V gosteh pri zborih jugoslovanskih radijskih postaj; 14.30 Popoldanski mozaik; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtiljak želja; 17.00 Studio ob 17.00 in glasba; 18.00 Na ljudsko temo; 18.25 Zvočni signali; 19.25 Zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute za ansamblom Mihe Dovžana; 20.00 Kulturni globus; 20.10 Zaplešite z nami; 21.05 Simfoniki RTV Ljubljana in dirigent Anton Nanut;

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00 Poročila; 6.35 Vremenska napoved za pomorščake; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.35 Prometne informacije; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Počitniško popotovanje; 8.25 Ringaraja; 8.40 Pesmice na potepu; 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Napotki za naše goste iz tujine; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Znano in priljubljeno; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Veliki revijski orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru; 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.30 Od melodije do melodije; 13.50 Ponedeljkov križenkraž; 14.05 V gosteh pri zborih jugoslovanskih radijskih postaj; 14.30 Popoldanski mozaik; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtiljak želja; 17.00 Studio ob 17.00 in glasba; 18.00 Na ljudsko temo; 18.25 Zvočni signali; 19.25 Zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute za ansamblom Mihe Dovžana; 20.00 Kulturni globus; 20.10 Zaplešite z nami; 21.05 Simfoniki RTV Ljubljana in dirigent Anton Nanut;

Spori v goriskih rajonskih svetih

Bodo jutri zvečer vendarle izvolili novega župana v Gradišču ob Soči?

Bo jutri zvečer v Gradišču izvoljen župan? To vprašanje si postavljajo tako politiki večinskih kot opozicijskih strank. Dosedanji župan v Gradišču, komunista Trevisan, je namreč za jutri zvečer sklical prvo sejo letos 13. maja izvoljenih občinskih svetovalcev. To ob glasovanju vseh odbornikov, tudi socialističnih in socialdemokratskih. Kot je znano sta PSI in PSDI v Gradišču sklenili, da v novem mandatsnem obdobju izbereta novega župana, t. j. demokristjane. Župan nove koalicije naj bi bil demokristjan Travan. Dva odbornika bi imeli socialisti, enega socialdemokrati. Drugi naj bi bili demokristjani. Komunisti naj bi tokrat ostali v opoziciji. Zamenjali so namreč skoraj vso svetovalsko garnituro, izgubili so veliko glasov.

V Gradišču pa obstaja vprašanje republikanov. Svetovalec te stranke niti PSI niti PSDI nočeta, da bi prišel v večino. Gre za krajevna nasprotja. Zdelo se je, da je bil sporazum med strankami že dosežen. Kar na lepem pa so prišla spet na dan nasprotovanja. Zaradi tega je tudi dosedanji župan Trevisan (ni več svetovalec) sklical za jutri zvečer sejo občinskega sveta. Se pred sejo naj bi se sestali pokrajinski tajniki koalicijskih strank, da bi skušali ugoditi novonastala različna gledišča.

Stvari niso do dna razčiščene niti v Krminu, kjer nekaterim demokristjanom ne gre v račun, da bi za župana potrdili socialisti Nuni. V Gorici pa se stvari precej uglašujejo. Ostaja odprto le še kako malenkostno vprašanje.

Do trenja pa je prišlo med demokristjani in drugimi koalicijskimi partnerji v rajonskem svetu Podturna-Sv. Ane. Tu so se člani rajonskega sveta morali sestati v četrto, da bi lahko izvolili predsednika. Vendar pa je bil demokristjan Bernardo De Sanctis izvoljen le zato, ker je po letih starejši od socialistke Luciane Lassig. Oba sta namreč na dveh glasovanjih v petek zvečer dobila vsak po sedem glasov. De Sanctis je po letih starejši od Lassigove. Zato je bil izvoljen. Zanj je glasovalo šest demokristjanov in en socialdemokrat.

Po tej izvolitvi imajo demokristjani šest predsednikov, po enega pa socialisti, republikanci, komunisti in Slovenska skupnost.

Praznik v Gabrjah

Najbolj spretni kosci in kosice se bodo pomerili v tekmovanju, ki bo danes popoldne, ob 17. uri, na travniku poleg zabavišča v Gabrjah. Tekma, ki je postala že kar tradicional-

na, se vrši vsako leto v tem času takrat ko imajo članj kulturnega društva Skala poletni praznik v Gabrjah. Že v petek in sinoči je bilo sredi te prijazne vasice ob Vipavi zelo veselo in živahno. Veliko ljudi se je zbralo na tem prazniku, ob koncu tega tedna edini slovenski šagri na Goriškem. Drevi se bo praznik nadaljeval. Ansambel Furlan je poskrbel za plesalce. Društveniki pa so seveda poskrbeli za lačne in žejne.

Praznovanja v Palmanovi

V Palmanovi bo danes kar precej prireditve. V poznih popoldanskih urah bo sprevod plemičev in vojščakov beneške republike. Prireditve, ki bo brez dvoma tudi letos pritegnila pozornost večjega števila ljudi, spominja na čas ob koncu 16. stoletja, ko so Benečani zgradili Palmanovo in v njej postavili veliko vojašnico. Trdnjava naj bi služila kot obramba pred turškimi upadi.

V Palmanovi pa je danes v razstavnih dvorani nad videmskimi vrati odprta razstava cvetja. Prireditelji so najboljši furlanski cvetličarji. Odprta bo tudi jutri. V razstavnih dvorani nad Čedaškimi vrati pa je odprta prodajna razstava grožja iz različnih časov.

Pred dvajsetimi leti je umrl Zorko Jelinčič

Pred 20 leti, 13. julija 1965, je umrl Zorko Jelinčič, borec brez primere za pravice primorskih Slovencev v dobi Mussolinijevega fašizma. Zato je ostal v dobrem spominu našim ljudem. Nihče med slovenskimi političnimi in kulturnimi delavci takrat na Primorskem ni imel med

ljudstvom toliko prijateljev in dobrih sodelavcev kot Zorko. Bil je duša odpora proti nasilnemu italijančevanju in vodja uporne primorske mladine. Kot tajnik Adrije in Zveze prosvetnih društev je deloval v dobi najhujšega fašističnega terorja, dvignil kulturno raven in narodno zavest ljudstva. Ko je fašizem onemogočil sleherno politično, kulturno in gospodarsko dejavnost primorskih Slovencev in ko so drugi njegovi vrstniki zapuščali Primorsko, je Zorko vztrajal med zatiranim narodom, ga moralno dvigal ter zanel upor in organiziral močno podtalno protifašistično dejavnost po vsej Primorski. Pri teh drznih podvigih je tvegall mnogo več kot večletno ječo, zato je upravičeno, da bi morali v Novi Gorici po njem imenovati ulico in tudi kak kulturni objekt, v Gorici pa naj bi na primernem mestu odkrili spominsko ploščo.

Zorko se je rodil v Logu pod Mangartom 5.3.1900, za tiste čase v zelo pomembni narodno zavedni družini učitelja Ferdinanda Jelinčiča. Po

osnovni šoli je napravil realko v Idriji ter študiral na ljubljanski in padovanski univerzi. Na njegovo pobudo so v Ljubljani ustanovili klub primorskih študentov, nato l. 1920 obnovili akademsko društvo Adrija v Gorici, v Padovi pa ustanovili študentski klub Nanos. Prvi je dal pobudo za zborovanja v hribih, avgusta 1924 je vodil tridnevno zborovanje dijakov na Nanosu in nato 4 zaporedna poletja tedenske tajne dijaške tečaje v Krnu, Trnovskem gozdu, Cvetrežu. Revolucioniral je mladino, posebno dijake, ki jih je odvel fašističnemu vplivu, zato mu je policija prepovedala gibanje na podeželju. Toda Zorko je skrivaj prirejal sestanke dijakov in predavanja po prosvetnih društvih. Organiziral je obsežno razdeljevanje »Prvih korakov«, da so se otroci doma učili slovenščine, in tajne kanale, po katerih je prihajalo mnogo literature iz Slovenije na Primorsko. S to literaturo so tigrovcji širili duh upora, ki je dosegel višek v NOB.

Po preselitvi iz Gorice na ženin dom na Bukovo ga je policija nešteto krat zaprla v Idriji ali v Tolminu in najmanj vsakih 14 dni napravila hišno preiskavo. Vsak bi bil na njegovem mestu pobegnul, toda Zorko je ostal ravnodušen. Organiziral je več tajnih celic na Bukovem in v okolici ter bil potom kurirjev povezan s Cerknim, Idrijo, Tolminom, Gorico in Trstom. Prirejal je zborovanje z dijaki v grapi blizu reke in v Polihah ter sestanke z voditelji TIGR in z oboroženo trojko, ki je prinašala ilegalni tisk čez državno mejo iz Jugoslavije.

Zorko je bil aretiran 15.3.1930, obsojen pred fašističnim sodiščem v Rimu 6.12.1931 na 20 let težke ječe, v kateri je prebil devet let. Po vrnitvi je bil kmalu interniran v južno Italijo. Udeležil se je NOB in bil po osvoboditvi član PNOO v Trstu.

TONE RUTAR

ZAHVALA

Franc Štekar

Governiku Darku Mohorčiču v ime Društva upokojencev goriskih Brd, Vinku Humarju v ime Krajevne skupnosti Kojško in Društveno političnih organizacij ter Kmetijske zadruge, Oskarju Simčiču v ime Zdrženja čebelarjev Brda, Godbi na pihala goriskih Brd in pevskemu zboru Krajevne skupnosti Kojško, darovalcem cvetja, sorodnikom in vsem, ki so ga spremlili na zadnji poti, se iskreno zahvaljujemo.

Sorodniki

Števerjan, 14. julija 1985

ZAHVALA

Po pogrebu naše predrage

Justine Maraž vd. Humar

se zahvaljujemo vsem, ki so jo pospremili na njeni zadnji poti in ki so z nami sočustvovali na katerikoli način.

Sin Ivan z družino

Števerjan, 14. julija 1985

Dobil bo marsikaj lepega v dar

Danes na goriškem gradu desettisoči obiskovalec razstave

Skoro gotovo bomo danes dobili desettisočega obiskovalca Tiepolove razstave na goriškem Gradu. V petek so namreč ugotovili, da je bilo obiskovalcev 9.400. Zaradi tega pričakujejo danes tistega srečnega, ki bo, takrat ko bo kupil listek s številko 10.000, dobil v dar originalno Tiepolovo grafiko, razkošno opremljen katalog razstave in mapo z desetimi reprodukcijami Tiepolovih risb.

Zaradi izrednega uspeha razstave na goriškem Gradu so na občini sklenili, da jo podaljšajo do 8. septembra. Prvotno so razstavo nameravali zapreti 4. avgusta. Odborniku Obiziu je uspelo dobiti od lastnikov slik privolenje, da ostanejo te še za mesec dni v Gorici.

Ceselli, so policijski agenti aretirali in odpeljali v zapor. Ranjeno žensko, 51-letno Emo Compare, pa so odpeljali v bolnišnico. Zdravniki so ugotovili, da jo je sestanovalka ranila dvakrat z nožem, enkrat v desni bok, drugič pa v levo roko. Ozdravela naj bi v nekaj tednih.

Policisti so ugotovili, da je do prekanja in do kasnejše uporabe kuhinjskega noža s strani Cesellijeve, prišlo zaradi enega tolkih stalnih sporov in preprirov, ki so v tej hiši nekaj običajnega.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Comunale - Ul. Terenziana 26 - tel. 44387.

Dva Rimljana vdrla v hišo aretirana po zasledovanju

Zaradi tatvine v stanovanju Paola Godine, Ulica Giusti 2, so agenti kvesture pripravili dva Rimljana, ki so ju, po krajši zasledovalni vožnji, ustavili v Vilešu. Gre za 28-letnega Giuseppe Parca iz kraja Tivoli pri Rimu, ter za 25-letnega Paola Iglozzija, prav tako iz Tivolija. Z njima so se v črnem golfu peljali še dve ženski in dva otroka, ki so ostali na svobodi.

Dogodek se je pripetil v petek, pod večerom, v samotni Ulici Giusti, kjer sta moza vdrla v stanovanje in iz spalnic odnesla nekaj predmetov. O dogodku se je zavedel sam gospodar, ki je mladeniča najprej sam zasledoval, potem pa prosil za pomoč kvesturo. Po krajši zasledovalni vožnji, so črni golf ustavili pred vhomom na avtocesto. V vozilu so policisti dobili plen in nekaj orodja za vlom.

Konec tedna praznik na Peči

Konec tedna bo poletni praznik na kotalkališču na Peči v priredbi tamkajšnjega društva Vipava. Praznik se bo pričel v soboto s tekmo v briškoli in plesom. V nedeljo popoldne bo folklorni nastop, pri katerem sodelujeta mladinski skupini iz Ločnika in Nabrežine. Zaključek praznovanja bo naslednjo nedeljo, 28. julija, ko bo v popoldanskem času kotalkarska prireditev.

kino

Gorica

VITTORIA 16.00—22.00 »Justine e Juliette le sex soresle«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

CORSO 16.00—22.00 »Terminator«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Nova Gorica in okolica

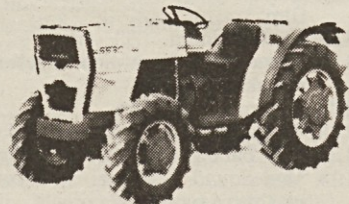
SOČA 16.30, 18.30, 20.30 »Pobesneli Maks«. SVOBODA 18.30 in 20.30 »Ljudje mačke«.

DESKLE 17.30 in 19.30 »Hči džungel«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Marzini - Korzo Italia 89 - tel. 84443.

S kuhinjskim nožem ranila sestanovalko

Malokdaj se v našem mestu pripeti kaj takega, kar se je zgodilo prejšnji večer v Rabatišču. V stari stavbi s številko 15 je eden od stanovalcev slišal dve ženski kričati, jokati in tuliti. Tekel je v bližnji urad goriske kvesture in nekaj policistov je prihitelo v ulico Rabatta. Tam so našli starejšo žensko okrvavljeno na tleh, drugo, mlajšo s kuhinjskim nožem v rokah. Mlajšo, 23-letno Marzio

Agromarket

GORICA

Ul. Favetti 5 - Telefon: (0481) 84741

Landini

VSE VRSTE TRAKTORJEV — BALIRKE ZA SENO — KOSILNICE — FREZE — ŽAGE — ATOMIZERJI — MOTOKULTIVATORJI — RAZPOLAGAMO Z RABLJENIMI TRAKTORJI IN DRUGIMI KMETIJSKIMI STROJI.

Naši kmetijski stroji so posebej primerni za dela na kraških poljih.

Marko Waltritsch

Pevma, Oslavje in Štmaver skozi stoletja

5.

Kmetje so jim morali brezplačno voziti prtljago. Francozi so tudi lovili mladeniče, da bi jih vtaknili v vojake, zato so se ti poskrili v Kacafurovi jami. Ljudje Francozov niso marali. V času francoske vladavine od 1805 do 1813 je bil Štmaver priključen občini Števerjan.

Življenje se je spet umirilo po povratku Avstrijcev. Nekaj francoskega pa se je vrnilo v Štmaver v kasnejših letih. Zaradi političnih prevratov je francoski kralj Karel X, zadnji iz rodbine Bourbonov zbežal iz Francije v Avstrijo in se naselil v Gorici v oktobru 1836. Tu je vsled kuge umrl že kmalu potem, kasneje pa so tu umrli še nekateri člani njegove družine. Pokopani so v samostanu na Kostanjevici. S pregnanim kraljem so prišli tudi nekateri njegovi dvorjani, med temi grof Blacas. Ta je od Neuhausnov kupil posestva v Krminu in Štmavru. Grofje Blacas so na posestvu v Štmavru za oskrbnika imenovali najprej nekega Lapanjo, kasneje pa Josipa Fonzarja, ki je prišel za oskrbnika v Štmaver leta 1842. Plemiško poslopje je pogorelo leta 1849, in njem je zgorelo precej starih dokumentov in pohištva. Rodbina Blacas je potem poslopje ponovno pozidala in mu dala precej sodobno podobo. Vendar je že leta 1891 svoja posestva prodala in se vrnila v Francijo.

Na griču med Grojno in pevmkim naseljem so ostanki nekdanje kamnite utrdbe, zato Pevmanci pravijo temu kraju »Na

2. septembra 1911 so na podgorskem županstvu pri pevmkem mostu člani občinskega starešinstva počastili 40-letnico nepretrganega županovanja Antona Klančiča. Po proslavi so se postavili pred fotografa, da bi ovekovečili dogodek. Na sliki so, v prvi vrsti, od leve proti desni: Jožef Klanjšček, Matijevec, z Oslavja; Anton Trpin, iz Podgore; Franc Kocijančič, iz Podgore; dr. Vilko Baltič, vladni zastopnik, iz Gorice; župan Anton Klančič, iz Podgore; Luizi Fogar, iz Pevme; Jožef Radikon, iz Podsabotina; Franc Mikluš, z Oslavja. V drugi vrsti: Štefan Klavčič, iz Podgore; Jožef Klanjšček, z Oslavja; Štefan Krajnik, iz Pevme; Anton Bandelj, iz Podgore; Anton Terpin, iz Podgore; Štefan Klanjšček, iz Štmavra; Jožef Nemec, iz Podgore. V tretji vrsti: Jožef Terčič, iz Podsabotina; Ivan Bensa, iz Štmavra; Franc Mermolja, iz Podgore; Štefan Bregant, iz Podgore; Jožef Figelj, z Oslavja; Anton Gravner, z Oslavja; Jožef Šuligoj, iz Pevme

šanci« kar skriva prvotno nemško poimenovanje. Odkar je Pevma pod goriško občino, so raznim krajem ter ulicam na pevmko-oslavsko-štmavskem območju dali imena, ki spominjajo na dogodke iz prve svetovne vojne, seveda z vidika takrat vojskojoče se italijanske armade. Med njimi je ena, bolj kot ulica ji lahko rečemo pot, saj z današnjega trga sredi Pevme vodi v gozd in pride po ovinku v novo stanovanjsko naselje pri pevmkem mostu, ki je ob koncu dvajsetih let dobila ime »Via Forte del Bosco«.

Odkod torej ime »Na šanci«, ali po italijansko »Forte del Bosco«? V tem primeru ne gre za naziv iz prve svetovne vojne. Naziv je starejši.

Kraj je bil tako poimenovan že v začetku sedemnajstega stoletja. Med leti 1615 in 1617 je v naših krajih prišlo do tako imenovane druge gradiščanske vojne, ki se je, sto let po prvi, bila med Beneško republiko in Avstrijo. Čete Serenissime so prešle mejo, pričele oblegati utrjeno Gradišče ob Soči, ki ga niso mogle zavzeti. Benečani so zasedli vso furlansko ravan in prišli do Soče, kdaj pa kdaj se spopadali tudi v Brdih, v Števerjanu, na Dobrovem, kakor tudi na Krasu, do katerega so imeli Benečani lažji dostop, saj je tržiški okoliš bil pod oblastjo Serenissime že pred pričetkom bojev. Gorice pa Benečani v tej drugi vojni niso mogli zavzeti. V prvi gradiščanski vojni je Gorico zavzel in jo kratek čas imel v oblasti vojskovodja Bartolomeo d'Alviano, ki je na pročelje goriškega grada dal postaviti beneškega leva.

Edini most, ki je v tej drugi vojni vodil čez Sočo pri Gorici, je bil takrat pevmski most; bil je močno zavarovan, saj je na desnem bregu Soče bila močna utrdba, velik stolp, ki je zapiral dostop k mostu, da je bilo nanj moč priti le skozi glavna stolpna vrata. Most je bil kamnit, tak je ostal do prve svetovne vojne, ko ga je italijansko topništvo močno poškodovalo. Po prvi vojni so na istem mestu zgradili novega, današnjega.

Ob Rugljevi knjigi Zmagovita pot

Primer znanega slovenskega psihiatra Janeza Ruglja te dni močno odmeva. Mimo dejanskega stanja samega, se nam zdi potrebno opozoriti na znanstvene izsledke slovenskega strokovnjaka tudi z razmišljanjem o njegovi knjigi Zmagovita pot, ki je letos izšla pri Državni založbi Slovenije. Knjiga, kot pravi dr. Franci Brinc, je novost na našem knjižnem trgu, tako po zasnovi vsebine kot po svojem sporočilu. Po eni strani kaže temne strani človekovega življenja, odvratnost alkoholikov, njihovo ponižanje, razosebljenje, propadanje, uničevanje samega sebe in drugih, po drugi strani pa razgrinja pota za dvig in rast človeka, povečuje življenjsko radost, srečo in ljubezen med ljudmi. (Ur.)

Bérem izpovedi graditeljev in jih občutim kot pesem, čeprav vse te ljudi poznam, jih sedaj ob čitanju njihovih življenjskih zgodb vidim drugače.

Pred nekaj leti, ko sem se začela bolj intenzivno učiti in delati na področju alkoholizma sem jih najprej občudovala in si želela tudi sama podobnega življenja.

Mislím, da večina ljudi danes živi tako, da hodi v službo, gradi hišo, gre enkrat na leto na dopust in še nekajkrat letno ob vikendih skupaj z družino na izlet ali obisk k prijateljem. Vsak dan srečujemo znanca, ki nam pravijo: »Veš, nimam časa,« vsak dan srečujemo ljudi, ki že od daleč stresajo na nas nezadovoljstvo z ihto in histerijo in se jezijo nase in cel svet. Nekateri požirajo tablete, srečujemo pa tudi takšne, ki želijo napraviti nekaj koristnega pa ob tem naletijo na naš administrativno birokratski aparat, izgubijo moč ter raje menjajo zaposlitev, kot da bi šli v boj.

Vse to mi hodi po glavi, ko imam pred očmi ljudi, ki so vključeni v sodobni socialno andragoški model zdravljenja pri dr. Ruglju.

Kadar sem v njihovi družbi iz njih izžareva sproščenost, nasmeh, igrivost. Nihče ne stoka o težkem delu, nihče ne govori o novem avtu, pohištvu ali obleki, ampak se pogovarjajo o prehrani, minulem planinskem pohodu, teku, pisanju o svojih bližnjih in o sebi.

Že zdavnaj čutim, da je moje mesto med njimi. Tudi sama se učim tako živeti. Tisti, ki mislijo, da

je vsak trezen alkoholik tudi ozdravljen, se seveda tudi motijo. Zdravljenje po metodi dr. Ruglja je popolna sprememba načina življenja. Družina alkoholičarja pa je osamljena, polna občutkov krivde in strahu in kar je najhuje, je zagrnjena, za dvig vsega tega pa je potrebno intenzivno osveščanje, dvig samozavesti, prijateljska pomoč in vzori članov, ki so že uspeli v rehabilitaciji.

Kot pogonska vesla se potem uporabljajo vzgojna in prevzgojna sredstva, ki jih ima dr. Rugelj v programu okrog trideset. Ogromno truda prepojenega z znojem in volje je potrebno za uspeh, ampak ne zaman, vse je poplačano stokratno. Ko čitam njihova življenja se sprašujem, zakaj ne bi mi vsi »nekoč« živeli tako, da bi bili ponosni na svoje življenje. Vsak ponosen in dostojanstven človek je namreč največja naložba, ki je možna. Če ljudje zaživijo svobodno in zadovoljno, ter v polnih odnosih s svojim okoljem, to svoje zadovoljstvo razsejejo tudi na soljudi.

Ponavadi se o knjigah pišejo kritike, ob tej knjigi je že sama beseda kritika pregraba. Kajti, kdor dela z znanjem odgovorno in pošteno, si samo želi pozitivnega javnega mnenja.

Sleherno teorijo, metodo tehnike strokovnega dela je možno gledati iz več strani in vedno tudi najti pozitivne in negativne strani, če pa imamo pred sabo človeka, ki se razgali, odpade vsakršno tehtanje, ker bi bilo ponižujoče. Če pa nam le-ta uspe vzbuditi v nas čustva, razumevanja, občudovanja, solidarnost in dostojanstva je njegovo poslanstvo opravljeno.

In kdo je tisti, ki zna v ljudeh vzbuditi takšno kvaliteto življenja in to tistim, ki so za marsikaterega navadnega državljana in zdravnika že veljali za opisane?

Sam dr. Rugelj je velikokrat rekel: »Čevljarja ceniš po izdelku — čevlju.« Tisti, ki ga poznamo, si lahko samo želimo, da bi tudi njega ocenjevali po njegovih izdelkih — družinah, s katerimi je zmagal v bitki za življenje.

Tisti, ki so v svoji krizi iskali pomoč pri njem, jim je vedno pomagal, da so izplavali.

ZDENKA ZALOKAR - DIVJAK

Problemi slovenske literarne kritike

Ko sem v Književnih listih prebral kritiko Marka Crnkoviča o pesniški zbirki Toneta Kuntnerja »Moja hiša«, sem se ponovno zamislil ob problemu literarne kritike na Slovenskem.

Crnkovič totalno raztrga zbirko, ki je izbor pesmi iz prejšnjih Kuntnerjevih zbirk. Skratka, Crnkovič dotolče vse Kuntnerjevo delo in temu doda nekaj lekcij, kako je treba poezijo pisati. Kritika je tako strogo ideološka saj je povsem jasno, da ima Kuntner svoj krog bralcev, da je priznan pesnik itd. Verjetno lekcij o tem, kako se pesmi pišejo, ne rabi in tudi »pomagale« mu ne bi.

Ni seveda tu naš namen braniti Kuntnerja, vprašanje kritike pa ostane. Če bi pregledali slovenske specializirane revije, dnevnike in tednike, bi takoj opazili, da je na Slovenskem literarni kritiki odmerjeno precej malo prostora. Izrazito malo pa je takšnih kritikov, ki bi se s svojimi kritikami pojavljali redno in seveda strokovno podkovano. Ob tem je treba pomisliti, da je za večino slovenskih domačih knjig kritika edina »reklama«, ali bolje opozorilo, da je knjiga izšla. Drugače bralec težko izve, kdo je kaj novega napisal. Tu se sicer odpira vprašanje, koliko slovenske založbe znajo sploh prodajati svoje knjige, predvsem ko gre za domače avtorje.

Kakorkoli že je kritika važna informacija, ki jo bralci in seveda pisci potrebujejo. Potrebujemo seveda tudi solidna kritična pisa, kajti pojavljanje imen, ki sporadično napišejo to ali ono oceno, ni vedno najbolj »vablivo«, predvsem pa ne daje nobene garancije strokovnosti, če lahko ta izraz uporabimo.

Res je, da je pisanje kritik nehma-

ležno delo. Početje zahteva čas, ki ga honorar dovolj ne poplača. Zameriti se je izjemno lahko, izpostaviš se itd. Verjetno pa gre tudi za to, da se je razširilo prepričanje, da je morda pisati kritiko v bistvu nepotrebnost in da gre za efimerno početje, ki ne seže v najgloblje kolesje literature. O podobnih stališčih bi se dalo razpravljati. Vendar pa je tudi to res, da potreba po resnih kritikah obstaja, če že ne drugega kot opozorilo na knjigo in pa kot obramba napram pavšalnim ocenam, ki brez pomisleka likvidirajo več desetletno delo ali pa pojejo hozane nekaj verzom. Kajti kritika ostaja predvsem mera in občutljivost...

ACE MERMOLJA

Priznanje YU filmu

Najrazličnejši filmski festivali rastejo kot gobe po dežju. Pravkar se je končal eden takšnih v Moskvi, kjer je jugoslovanska kinematografija zabeležila še en uspeh in potrdila svoj (nepričakovan) prodor v sam svetovni vrh.

Takoj naj povemo, da je na 14. moskovskem festivalu prejel srebrno nagrado film Nikoli viden čudež Živka Nikolića. Za vsebino filma sicer ne vemo, nagrada pa je Jugoslaviji lahko v ponos. Zlato nagrado pa so si delili kar trije filmi: sovjetski Pojdi in gledaj, ameriški A Soldier Story in grški Konec devetih.

Pričevanja - iz naših korenin »Obračun« Josipa Vidmarja

Za osvežitev poletnih kulturnih tednov bomo poskušali na straneh našega časopisa osvetliti kulturno-miselne portrete pomembnih slovenskih sodobnikov, kot so slednji formulirali svojo izkušnjo zadnjih 40 let. Njihova »pričevanja« je zbral Franček Bohanec že v knjigi iz leta 1983, v razširjeni obliki, v kar dveh delih pa v knjigi iz leta 1984. »Pričevanja« v zanimivi, zgoščeni, v dobrem smislu v povsem osebni, zato pa nič manj posplošeni obliki, razgrinjajo pred bralca najrazličnejšo problematiko — nikoli marginalno ali izmišljeno — osvetljujejo zadnja desetletja slovenske kulturne pa tudi politične zgodovine, istočasno pa v posameznih izpovedih sestavljajo tudi dokaj izrazite profile avtorjev in njihovih povsem izvirnih miselnih pa tudi izkustvenih prispevkov.

Nemara je umestno v tej sintetični predstavitvi najprej izpostaviti JOSIPA VIDMARJA, rojenega 1895 v Ljubljani, po navedbi leksikona Cankarjeve založbe kritika, esejista in prevajalca. S svojo znano ostrino Josip Vidmar nemudoma uvaja svoj prispevek s trditvijo, da je umetnost 20. stoletja pravi in pravcati Babilon, z brezštevili smerni, bolj ali manj fanatičnimi umetnostnimi teorijami, ki navadno zagovarjajo svoje izdelke in izničujejo izdelke drugih usmeritev; Babilon, ki postavlja pred kritika in ocenjevalca sodobne umetnosti naravnost nepremostljive ovire. Eden od najhujših rezultatov takšne zmede je po Vidmarjevem mnenju prepričanje o ničnosti slehernega vrednotenja in kriterijev v sodobni umetnosti in končno tudi o ničnosti iskanja vsakršne pozitivne ali negativne misli. V tovrstnem ozračju se lahko bujno razraščajo klike in klani, ki podpirajo v bistvu sami sebe, Vidmar celo govori o »prodani« kritiki, ki je postala že kar pravilo, istočasno pa odpre vprašanje, kako mu je uspelo v letih po vojni pa tudi že prej, vendar najti izhod iz vsakršne brezplodne nenačelnosti.

Zanj je edino smotno izhodišče resnica 2000-letne zgodovine evropske kulture, evropskega kulturnega izročila, znotraj katerega je mogoče otipljivo zaznati vso tisto trajno in še vedno veljavno dediščino, ki je ni zaslužno odpraviti čes. Proučujoč dela, kot so Dantejeva »Božanska komedija«, še prej Sofoklejev »Kralj Edip«, Cervantesov »Don Kihot«, Shakespearov »Hamlet« in Goethejev »Faust« — je mogoče ugotoviti, da je vsaka prava umetnina iz organizma, ki ima svoje (naravne) zakone: na prvem mestu je to zakon o enotnosti tega organizma, kjer se vse organsko prepleta; po drugi strani pa — kar neposredno izhaja iz prvega zakona — dejstvo, da »bodi v umetnini vsaka podrobnost podrejena poglobitvenemu smislu celote.«

Vidmar izpostavlja instinkt kot morda primarno vodilo ocenjevalca in končno tudi uživalca umetnosti, vendar instinkt kot sintezo naše osebnosti, ki takorekoč v hipu zazna človeško pomembnost sleherne umetnine. Z naložbo »človeške pomembnosti« ostro odgovarja vsem tistim »skeptikom«, ki alij tega kriterija umetnosti nečesto priznati, češ da je nedokazljiv in nemara tudi lažno deklarativen — in pa vsem tistim modernistom, ki zagovarjajo popolno avtonomnost umetnosti, ki se ne meni za posledice svojega delovanja.

In v čem naj bi bila torej »človeška pomembnost« sleherne resnično ustvarjalne misli, ustvarjalnega počela graditeljske kulture ter umetnosti? V tem, da je »smisel vsakega najvišjega snovanja vse globlje in globlje osveščanje človeka, odkrivanje novih in novih vpogledov v njegovo naravo« in — kar utegne biti za nazore Josipa Vidmarja še posebno poglobitveno — »magično osvetljevanje dragocenega, dragocenejšega in morda slutenjsko opozarjanje na neznano najdragocenejše v njem.« V imenu citirane velike vere v človeka in njegovo imanentno dragocenost, ki jo je nujno po tej logiki obujati, Vidmar v nadaljevanju svojega pregleda zagovarja kritično strogost, ki so mu jo ves čas očitali, in po kateri se reši uničujoče sodbe zelo malo del, še enkrat poudarja neodoljivo važnost svetovnega nazora za umetniško ustvarjanje — misel, ki je še posebno tvorno odmevala v slovenskem prostoru že pred desetletji, ko je bila aktualna ideologizacija umetnosti, misel, ki rada citira konservativnega rojalista Balzaca in njegov enkrten, prodoren, čudežen in čudovit umetniški opus — se upira modernemu zaradi modernega, odklanja očitke, da ne pozna najmodernejših filozofij, kot da bi bilo to dejstvo glavni pogoj razumevanja umetnosti ali celo počelo neposrednim ustvarjalcem; se srdito upira obtožbam, da je bil ves čas svojega delovanja v bistvu politik in režimski glasnik, kakor tudi očitkom, da prihajajo vsi njegovi nazori preveč in zgolj zviška, ne pa iz sredine tistega ustvarjanja, ki ga pač zmoremo.

V celoti gledano zanimiv, izčrpen avtoportret, vzporedno pa potrditev tistega miselnega aparata, ki zna in more dojeti največje umetnine naše duhovne zakladnice ter s številnimi razlogi utemeljiti njihovo večno vrednost nasproti minljivi slavi vsega obrobnega in navadno že konceptualno skromnega.

JANEZ POVŠE

Razblinjena razprava o dvojezičnosti - osrednji temi ljubljanskega seminarja

Včeraj se je v Ljubljani končal XXI. seminar slovenskega jezika, literature in kulture, ki ga prireja oddelek za slovanske jezike in književnosti filozofske fakultete. O pomenu seminarja, ki je dovolj znan tudi pri nas, ne bi na tem mestu posebej pisali, reči pa je vendarle treba, da je bila osrednja tema dvojezičnost. Temu tudi za nas izjemno pomembnemu vprašanju so bila namenjena mnoga predavanja (nekaj, upam, da jih bomo objavili v prihodnjih dneh) in nenazadnje petkova 'okrogla miza.

Posameznim predavanjem in sploh celotnemu seminarju nisem mogel slediti, zato pa sem se s toliko večjo radovednostjo odpravil v petek v Ljubljano, da bi sledil izvajanjem šestih razpravljalcev o tej tematiki. S posebnimi občutki sem stopil v predavalnico, kjer sem pred »davnimi« leti sledil prvemu predavanju svoje študijske slavistične poti. Tudi tokrat kot takrat opremljen s svinčnikom in papirjem, da si kaj zabeležim, kar bodo rekli razpravljalci Jože Toporišič, Erih Prunč (Gradec), Danilo Sedmak (Trst), prof. Gsettner (Celovec), Albina Lük-Nečak, predstavnik dvojezične šole iz Porabja pa predsednik letošnjega seminarja Janez Dular.

List z iztočnicami za pogovor je bil natrpan in je obsegal splošen uvod, jezikoslovna vprašanja, psihološka, družboslovna in pravna vprašanja, vsa opremljena s številnimi podnaslo-

vi. Začetek je bil obetajoč, saj je bilo poudarjeno, da dvojezičnost ni samo zadeva politikov, ampak lahko tudi jezikoslovje s svojega stališča problem legitimno presoja, saj nič kar se jezika tiče ni tuje jezikoslovju. To načelno stališče pa se je kaj kmalu razblinilo in razprava je prišla na prozaično konkretizacijo raznih problematik, kdaj pa kdaj je bila tudi na meji strpnosti in odprte polemike med posameznimi razpravljalci. To pa bržkone ni prispevalo k jasnosti, tako da se je celotna slika kaj kmalu razblinila v ponavljanjih, ki so otežkočala vpogled v celotno vprašanje. In tako so bili še najbolj zanimivi posegi dveh »manjšincev« (Sedmak in Prunč), ki sta sicer nasprotujočih si stališč večkrat znala natančno definirati posamezne aspekte problematike, predvsem šolske.

Sam bi zelo težko sistematiziral v trdno zgrajen članek vsa izvajanja, tudi zato, ker se ima še tako natančen poročevalec pravico naveličati in po dveh urah in pol (ko je bila »razprava« šele na polovici iztočnic, zapisanih na list) oditi iz predavalnice in reči — nič novega pod soncem... Same znane stvari, da se pač Slovenci asimilirajo, da imajo slabe šole (učni kader, šolski sistem, učbenike), da je veliko psiholoških pogojenosti, da družba, v kateri posamezna narodna skupnost živi, ni vedno demokracija itd.

Pa vendar. Nekaj izsledkov je tre-

ba vendarle zabeležiti in za to je še najbolj primerno Prunčovo izhodišče, ki je poudaril, da ger z vidika jezikoslovne vede glede dvojezičnosti za načelno vprašanje: ali naj se znanost zapre v svoj slonokoščeni stolp ali naj deluje tudi na družbenem področju. Odgovor je najbrž na dlani. In konkretnije o dvojezičnosti: tega vprašanja ne moremo postavljati v vsaki sredini enako. Jezik je samo eden od semiotičnih sistemov, s katerimi komuniciramo. Če je med dvema skupnostima samo jezik komunikacija, pride do konfliktov, saj, denimo, nekdo pozna dva, drugi pa samo en jezik. Prav zato je dvojezičnost najboljša za minimiranje konfliktov med dvema skupinama. Vendar sama dvojezičnost ni dovolj, treba je vsaj pasivno znanje semiotičnih sistemov sosedja.

Skratka, s pravno ureditvijo ni še vse urejeno, družba mora postati drugačna. Tako bi odpadli očitki, da z nekakšno pravno ureditvijo manjšinec zahteva zase nova delovna mesta, pri tem pa se večina ne zaveda, da je izgubila prvo pomembno fazo, ki pelje k demokratičnemu sožitju, in sicer, da se otroci že od mladih nog niso znali ali niso hoteli oziroma mogli naučiti vsaj pasivnega obvladovanja semiotičnih sistemov drugega. S tem (s poznavanjem drugega jezika in človeka) bi odpadli mnogi nesporazumi, razblinili bi se konflikti...

MARIJ ČUK

Koncert tria Gallus Consort

V četrtek je bil v evangeličanski cerkvi spet koncert, na katerem se je predstavil trio Gallus Consort (foto Magajna)

V CELOVCU

Literarna srečanja

Literarne prireditve, ki so potekale pod naslovom Literaturcafé bodo v Celovcu spet zaživele. Tako je sporočil pobudnik in prireditelj takih srečanj Del Vedernjak. Prireditve bodo v sedaj že znani dvojezični celovski gostilni Pri Joklu, začele pa se bodo v sredo, 31. t.m., potem se nadaljevale 7. avgusta in nato vsako prvo sredo v mesecu.

Prireditelj ima v načrtu večere s tirolsko avtorico in kantavtorico Lino Hofstätter, književniki Bernhard C. Bünkerjem, Franzem Stimpflom, Editho Darnhofer, Heinzem Pototschnigom, Jankom Ferkom in drugimi.

Cilj pobude je v komunikativnem okolju gostilne Pri Joklu enkrat na mesec pripraviti srečanje pisateljev in tistih, ki se zanimajo za književnost oziroma umetnost in kulturo. Kot je iz navedenih imen razvidno, bosta prireditelja (poleg Vedernjaka tudi Kärntner Autoren Solidarität) povabila na tovrstna srečanja tudi slovenske avtorje.

Na 14. etapi kolesarske dirke po Franciji

Kljub padcu Hinault še vedno vodi

SAINT ETIENNE — Do cilja v Saint Etienne je manjkalo kakih 300 metrov, ko je Kanadčan Bauer nadomoma spremenil smer, da bi se izognil nekemu gledalcu, tako da sta Hinault in Anderson, ki sta vozila takoj za njim, padla, vanju pa se je zaletel še Hagheooren. Kljub padcu je Hinault prišel do cilja, a ubranil je tudi rumeno majico. Vsekakor je vprašljivo, če bo lahko tako uspešno kot doslej branil svoje prvo mesto, saj si je zlomil nosno kost.

Pri vsem tem je skoraj nerazumljivo, da se je tako gnil v ospredje v sprintu, ki je odločal le o uvrstitvi do 10. mesta. Morda zato, da ne bi zgubil preveč prednosti pred klubskim tovarišem Lemondom, ki je prišel na cilj malo za zmagovalcem, Kolumbijcem Herrero. Prav slednji je bil pri spustu s Croixa De Chaubourta tudi žrtev padca, vendar se je

takoj pobral in zatem tudi zmagal.

VRSTNI RED
1. Herrera (Kol.), ki je 179 km od Austransa - Meaudrea do Saint Etienne prevozil v 4.56'32" s poprečno hitrostjo 36,218 km na uro; 2. Peeters (Bel.) po 47"; 3. Lemond (ZDA); 4. Forest (Fr.); 5. Schepers (Bel.); 6. Wellens (Bel.); 7. Delgado (Šp.); 8. Millar (VB) vsi isti čas; 9. Parra (Kol.) 49; 10. Bauer (Kan.) 2'32"; 66. Visentini (It.) 2'53"; 98. Bontempi (It.) 3'11"; 137. Caroli (It.) 15'50".

SKUPNA LESTVICA
1. Hinault (Fr.) 70.31'23"; 2. Lemond (ZDA) po 3'32"; 3. Roche (Ir.) 6'14"; 4. Kelly (Ir.) 7'36"; 5. Bauer (Kan.) 8'23"; 6. Anderson (Avs.) 8'33"; 7. Zoetemelk (Niz.) 11'20"; 8. Ruttimann (Švi.) 11'32"; 9. Parra (Kol.) 11' 33"; 10. Millar (VB) 11 minut 56"; 11. Simon (Fr.) 12'12";

12. Herrera (Kol.) 12'16"; 13. Delgado (Šp.) 12'23"; 14. Winnen (Niz.) 12'47"; 15. Forest (Fr.) 13'00"; 39. Visentini 32'30"; 48. Leali 39'27"; 116. Bontempi 1.21'33"; 123. Caroli (vsi It.) 1.30'43".

Caninsova ne popušča

SAINT ETIENNE — Na včerajšnji 12. in zadnji etapi prvega dela kolesarske dirke po Franciji za ženske se je sicer uveljavila domačinka Longova, vendar je Italijanka Caninsova prispela na cilj le pol minute kasneje tako da še vedno trdno drži v rokah svoje vodstvo na skupni lestvici, ki je naslednja:

1. Canins (It.) 23.32'09"; 2. Longo (Fr.) po 13'14"; 3. Hines (ZDA) 22'06"; 4. Odin (Fr.) 23'01"; 5. Damiani (Fr.) 24'25".

V skoku s palico

Bubka čez 6 metrov

PARIZ — »Mislim, da skok, s katerim sem dosegel rekord, ni bil popoln, vendar je bilo v tistem trenutku važno priti na drugo stran.« je po izrednem dosežku izjavil Sergej Bubka, prvi človek, ki je s skokom s palico dosegel enega mitičnih ciljev v atletiki, višino šestih metrov.

Bubka, ki se je na tekmovalne v Parizu vpisal prav zadnji trenutek, je začel šele pri 5,70 m, česar pred njim ni še nihče naredil. Višino je preskočil pri prvem poskusu. Zatem si je privoščil nekaj oddiha in počakal, da je njegov edini nasprotnik, ki je še ostal Francoz Philippe Collet, trikrat zaman poskušal pri 5,80. Letvico je Bubka dal postaviti naravnost na 6 m: prvi poskus se mu je povsem ponesrečil, pri drugem tudi mu ni šlo veliko bolje, s tretjim pa se je z zlatino črkami vpisal v zgodovino atletike.

Bubka, ki ima sedaj 22 let, je vse svoje sposobnosti pokazal leta 1983, ko je zmagal na prvem svetovnem atletskem prvenstvu v Helsinkih.

SVETOVNI REKORDI
5,45 m Nordwig (NDR) 1970; 5,46 Nordwig (NDR) 1970; 5,49 Papanicolaou (Gr.) 1970; 5,51 Isaksson (Šve.) 1972; 5,54 Isaksson 1972; 5,55 Isaksson 1972; 5,63 Seagren (ZDA) 1972; 5,65 Roberts (ZDA) 1975; 5,67 Bell (ZDA) 1976; 5,70 Roberts 1976; 5,72 Kozakiewicz (Pol.) 1980; 5,75 Vigneron (Fr.) 1980; 5,77 Houvion (Fr.) 1980; 5,78 Kozakiewicz 1980; 5,80 Vigneron 1981; 5,81 Poljakov (ZS) 1981; 5,82 Quinon (Fr.) 1983; 5,83 Vigneron 1983; 5,85 Bubka (SZ) 1984; 5,88 Bubka 1984; 5,90 Bubka 1984; 5,91 Vigneron 1984; 5,94 Bubka 1984; 6,00 Bubka 1985.

Dva poletovca na EP in kar devet na DP

Poletovi kotalkarji so v letošnji sezoni dosegli izjemen uspeh; skupno devet Poletovih tekmovalcev si je namreč priborilo pravico do nastopa na državnih prvenstvih, kar se doslej še ni primerilo, dva pa bosta v okviru italijanske državne reprezentance sodelovala na treh evropskih tekmovaljih, kar bo tudi težko ponoviti.

Samo Kokorovec je pred dnevi odpoval v Palermo, kjer so se včeraj pričela tekmovalja za evropski pokal. Konec avgusta bo Samo znova oblekel dres državne reprezentance, s katero bo nastopil na evropskem mladinskem prvenstvu v Zahodni Nemčiji. Kot znano, je Samo lani osvojil naslov evropskega kadetskega prvaka, medtem pa je 15-letni Pole-

tov kotalkar prestopil kategorijo, tako da se bo tokrat prvič pomeril med juniorji.

V torek pa bo na evropsko kadetsko prvenstvo na Nizozemskem z dresom italijanske državne reprezentance odpoval Damjan Kosmač, ki bo v bistvu zasedel mesto Sama Kokorovca. Preuranjeno je, da bi karkoli napovedovali o morebitnem uspešnem ali neuspešnem izteku teh nastopov, a že dejstvo, da bosta v italijanski reprezentanci, ki je v evropskem merilu na samem vrhu, je že nekaj izjemnega.

Omenimo še, da bo Damjan Kosmač drevo ob 20. uri nastopil na prazniku Poleta v Prosvetnem domu na Opčinah.

Po zadnji regati v razredu 470 za EP

Naslov v Španijo, Italijani drugi Jugoslovani najuspešnejši doslej

KOPER — S šesto in obenem zadnjo regato se je včeraj v Kopru zaključilo letošnje evropsko prvenstvo v razredu 470. Po naslovu olimpijskih prvakov v Los Angelesu je španska dvojica, 24-letni Luis Doreste in 25-letni Roberto Molina s Kanarskih otokov, osvojila še naslov evropskih prvakov, saj je za 3 točke prehitela najboljšo italijansko posadko Noè - Ballico. Zadnjo regato je dobila zahodnonemška posadka Wolfgang in Joahin Hunger, ki je v finalu prehitela vzhodnonemško posadko Borovsky - Gall.

Jugoslovani so ponovno dosegli lep uspeh. Kar trije so med prvimi dva-

najstimi, najuspešnejša pa sta bila ponovno mladinska jugoslovanska prvaka Boštjan Antončič - Andrej Borštnar, ki sta dosegla četrto mesto. V skupni uvrstitvi sta od Jugoslovanov najboljša Kosmina - Sosič, ki sta pristala na izvrstnem 10. mestu. Uvrstitev koprskih posadk je zanesljivo eden največjih uspehov doslej v tem olimpijskem razredu na evropskih prvenstvih. Zvezni selektor Rasol pa je že določil posadki, ki bosta Jugoslavijo zastopali na svetovnem prvenstvu, ki bo konec avgusta v Marini di Carrara. To sta koprski posadki Maljevac - Cerkvenik ter Antončič - Borštnar.

IZIDI ZADNJE REGATE: 1. W. in J. Hunger (ZRN); 2. Borovsky - Gall (NDR); 3. Cochrane - McIlruham; 4. Antončič - Borštnar; 8. Kosmina - Sosič; 12. Maljevac - Cerkvenik; 32. Cergolja - Pistotnik; 62. Kocjančič - Logar; 64. Bonafin - Mandič (vsi Jug.).

KONČNI VRSTNI RED: 1. Doreste - Molina (Šp.) 56 točk; 2. Noè - Ballico (It.) 59,4; 3. Chieffi - Chieffi (It.) 60,4; 10. Kosmina - Sosič; 11. Maljevac - Cerkvenik; 19. Antončič - Borštnar; 49. Fras - Gašič; 54. Cergonja - Pistotnik; 67. Kocjančič - Logar; 68. Bonafin Mandič (vsi Jug.). (Kreft)

Pavliču drugo mesto

PRATI DI TIVO (Teramo) — Jugoslovan Jure Pavlič ni uspel nadoknaditi zaostanka, ki si ga je nabral v četrti etapi kolesarske amaterske dirke po Umbriji in se je kljub včerajšnji zmagi v zadnji preizkušnji od Norcie do Pratijs di Tivo moral zadovoljiti s končnim drugim mestom.

VRSTNI RED 5. ETAPE: 1. Pavlič (Jug.) v 3.58'06"; 2. Balestri (It.) po 1'51"; 3. Saligari (It.) po 2'. KONČNI VRSTNI RED: 1. Longo (It.) 15.30'41"; 2. Pavlič (Jug.) po 43"; 3. Santaromita (It.) 1'02".

Numi zlato odličje

BARCELONA — Na svetovnem sabijaškem prvenstvu so italijanski predstavniki včeraj dosegli odličen uspeh: v floretu je Numa osvojil zlato odličje, medtem ko si je srebrno zagotovil njegov rojak Cipressa.

Dve zmagi »azzurro«

PEKING — Na svoji turneji po Kitajski je italijanska košarkarska reprezentanca dosegla dve zmagi. V prvi tekmi proti Kitajski si je uspeh zagotovila le z dvema košema razlike (76:74), v drugi pa je bil uspeh veliko bolj zanesljiv (78:69).

Balinanje: danes v Repnu in Zgoniku

Tradicionalni mednarodni turnir Kraškega doma

Danes s pričetkom ob 8. uri bo na balinarskih stezah v Repnu in Zgoniku tradicionalni mednarodni balinarski turnir. Prejšnja leta je bil turnir ob priliki razstave domačih vin v Repnu, ki pa je letos zaradi slabe kakovosti vin žal odpadla. Turnir bo organizirala balinarska sekcija Kraškega doma pod pokroviteljstvom repentabske občine. Danes bo nastopilo osem ekip in sicer štiri s Tržaškega in Goriškega (Danica z Vrha, Portuale, Kras in Kraški dom) ter štiri iz matične domovine (Logatec, Rovte, Aluminij iz Komna ter Brest iz Cerknice). Prvič bodo v gosteh v Repnu letos Rvhovci, Komenci in igralci iz Rovt pri Logatcu, saj Kraški dom trenutno navezuje trenutno stike z več kot 15 sorodnimi društvi s tostran in onstran meje.

Ekipa bodo danes razdelili v dve skupini in prvi dve uvrščeni iz vsake skupine bosta napredovali v popoldanski finalni del, ki bo v Repnu. Tekmovalo se bo po običajnem sistemu saj si bo ekipa, ki bo v prvih dveh nastopih izbojevala prav toliko zmag, direktno priborila pravico do nastopanja v polfinalu. Ekipa, ki bo doživela dva zaporedna poraza, bo dokončno izločena, ekipi pa, ki bosta izbojevali po eno zmago in en poraz, bosta odigrali med seboj še odločilno srečanje za nastop v polfinalu.

Obeta se ogorčen boj in pravi športni praznik, saj so se doslej člani Kraškega doma vedno odlikovali z organizacijo tovrstnih športnih prireditev in prepričani smo, da bo tako tudi tokrat. (Z.S.)

Mlade Domove odbojkarice na pripravih na Laznah

Naporna vadba, zanimiva predavanja

Čeprav se je sezona končala, nekatere skupine športnikov še ne mirujejo. Na Laznah pri Lokvah v Trnovskem gozdu (nad 1.000 metrov nadmorske višine) so se tako te dni mudile domovke. Skupina kakih dvajset

članic je bila na odbojcarskih pripravih. Z dekleti je tudi trener Doma Agost Miran Stigar, kateremu je pri delu pomagala igralka članske postave goriške ekipe Erika Konjedic.

Skupino, ki je bivala v domu novogoriške TKO, so sestavljale dekleta od 11. do 15. leta starosti. Kot nam je povedal trener Stigar, je bil dnevni program dokaj pester in utrudljiv. Že v jutranjih urah so se udeleženke tečaja sprostile v prelepih gozdovih na Laznah. Sledilo je tehnično delo z odbojcarsko žogo in brez le-te. Po popoldanskem počitku so bile še dodatne vaje, tako da je bilo šele v večernih urah mogoče odigrati kakšen set ob mreži. Delo je potekalo v dveh starostnih skupinah.

Golim odbojcarskim pripravam je treba dodati še druge dejavnosti, ki so jih dekleta opravljala podnevi. Sem so sodili ogledi raznih dokumentarnih filmov o odbojki, razgovori in predavanja.

Med našim obiskom so dekleta poslušala predavanje predsednika TO ZSSDI prof. Alda Rupla o telesnokulturni stvarnosti v zamejstvu.

Na sliki: Domova dekleta pozorno sledijo izvajanju prof. Alda Rupla.

Emporio

FIORENTINO

TRST - Ul. S. Maurizio 16 (Trg Ospedale) - Tel. 794669

VELIKA SEZONSKA RAZPRODAJA od 18. julija do 15. avgusta 1985

Obv. občini 12.7.85

NAŠI PROIZVODI TRAJAJO DALJ ČASA

PETROLCHIMICA ADRIATICA

F. MALÈ

SERVIZIO

TOTALCOMFORT

Najprimernejši čas po najugodnejših cenah za nabavo tekočega goriva

TRST - DOMJO 145 - TEL.: 817395 - 824400

S.A.C.A.T.

IMPORT - EXPORT

namoestni deli za

FIAT — ZASTAVA — ALFA — LANCIA

In za tuje znamke avtomobilov

TRST, Ul. sv. Frančiška 38 — Tel. 794306 - 772002

Galleria Fenice 8/10 — TRST
Tel. 040/766-231

EKSKLUZIVNI ZASTOPNIK

Canon

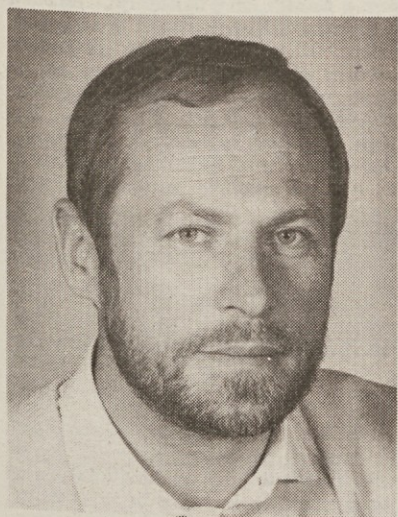
proizvodni program »OFFICE AUTOMATIC«

fotokopirni stroji — pisalni stroji — računalniki — lazer tiskalniki in pisarniški material.

Obisk pri športnih organizacijah na Goriškem

Delovanje Doma odslej vidnejše
ne le na tekmovalnem področju

Z današnjim dnevom začenjamo z objavo niza prispevkov o delovanju športnih društev in športnih odsekov nekaterih kulturnih društev na Goriškem. Prvi na vrsti je goriški Dom, ki je s svojimi številnimi odseki ena najmočnejših telesnokulturnih ustanov pri nas.

Predsednik Doma Jože Cej

Športno društvo Dom je v kriznem obdobju glede perspektiv in delovanja. Predvsem v mestu nima več velikega vpliva pri mladini. O teh problemih smo se pogovorili z novim predsednikom Doma Jožetom Cejem. Predsednik je za bodočnost društva začrtal sledeče smernice. Delovanje naj bi bilo vidnejše in naj bi ne segalo samo v agonizem. Važnost polagajo tudi uresničiti zamisli, da bi ustvarili nekak center, kjer bi se mladina zbirala. Tak športno kulturni center naj bi imel svoje središče v Kulturnem domu v Gorici. Predsednik Cej pojmuje center na tak način: Dom bi ne smel imeti samo uradnega in administrativnega sedeža, ki je oddaljen od vsake aktivne stvarnosti. Moral bi imeti svoj prostor, kjer se mladina lahko srečuje tudi izven športne dejavnosti. Zato bi si želeli, poleg telovadnice še klubski prostor. V ta namen bi hoteli prevzeti v oskrbo telovadnico kulturnega doma. Rekreacija bi bila v tem planu na prvih mestih. Radi bi poglobili tudi problem uporabljanja časa. Morali bi nuditi pogoje udejstvovanja mladim in starejšim. Prvi problem pa bi bil upravljanje telovadnice kulturnega doma. V neki meri bi morali biti odvisni od upravnega odbora. Tudi Teritorialni odbor bi se s to mislijo moral strinjati. Glede teh smernic smo postavili predsedniku Ceju nekaj vprašanj.

Ali ne bi taka uprava pomenila pravi monopol športnega objekta?

»Vsekakor ne. Dom in klub bi bila odprta vsem. ŠD Dom bi prevzel samo funkcijo upravnega odbora glede uporabe telovadnice. V njegovo breme bi prišla tudi skrb za koordiniranje športnih dejavnosti v njej. Kot jamstvo za to bi dejal, da bi posvetili večjo pozornost stikom z drugimi društvi. Prav gotovo bi si ne jemali pravice urejanja urnikov po naših potrebah.

To bi še vedno ostalo v pristojnosti upravnega odbora Kulturnega doma. Vsekakor pa bi to pomenilo prava razvojna možnost Domovega društva. Mimo ozke politike športa, bi radi delali v duhu sodelovanja z vsemi in bi radi angažirali čimveč mladih. Za enkrat pa bi se na število panog omejili.«

Kaj pa sodelovanje z drugimi društvi?

»Sodelovanje z Olympio ni v smislu kontrastov, do novega objekta ali drugih iniciativ. Glede na športne panoge je sodelovanje odprto. Dobro bi bilo, če bi uveljavili skupno tehnično moč. Glede združevanja v vrhunske ekipe smo odprti za vsako sodelovanje. Kar se nas tiče precej možnosti bi bilo v ženski odbojki. Vredno bi se bilo domeniti za tako ekipo, ne samo z Olympio, temveč tudi z drugimi ekipami npr. s Sovodnjami. Glede tega mislim, da so možnosti zelo realne. V glavnem vsak deluje v enem predelu mesta. Vsekakor goriška stvarnost zahteva tak korak, če hočemo doseči določene rezultate. Glede tega nam je lahko delovanje v Trstu najboljši primer. Agonistično gledano združene ekipe dosegajo dobre rezultate. Poleg tega pa taki dosežki spodbujajo mladino k aktivnosti. Taka zamisel je vredna razmišljanja, saj bi pomenila prvi korak k uveljavljanju slovenskega športa na Goriškem.«

Kaj pa druge športne vrste?

»Pri nas že vrsto let gojimo športno telovadbo, žensko ritmiko in orodno telovadbo za otroke. Na tem področju smo zadovoljni z uspehi in imamo tudi precej vpisanih. Trenerski kader je res vreden pohvale. Poleg tega je treba poudariti pomoč staršev. Kar se tiče ženskega pamiznega tenisa, se nam ponuja možnost napredovanja. Letos smo tudi izvedli pobudo na srednji šoli. Naše igralke so imele nekaj ekshibicijskih nastopov. To spada v širšo propagando tega športa. Radi bi namreč povečali vrsto začetnikov.«

Glede na športe izven telovadnice, ste že kdaj pomislili na panoge, kot sta smučanje in plavanje?

Ritmika je pri športnem društvu Dom v vzponu

»Nikakor ne. Društvo je v fazi obnavljanja in si mora predvsem zagotoviti trdno podlago na področjih, kjer sedaj deluje.«

Ta obnovev daje misliti, da ste posnemali neko drugo društvo, ki je prešlo v tak sistem športnega udejstvovanja!

»Nismo posnemali nobenega. Imamo pa določene izmenjave mnenj z društvi izven naše pokrajine. Glede na večje izkušnje teh društev, se včasih poslužujemo njihovih nasvetov.«

Društvena obnovev terja veliko finančnih sredstev. Kje mislite najti ves potreben denar?

»Naše delovanje temelji na članarinih, podporah in finansiranjih raznih ustanov. Npr. Kmečka banka iz Gorice je bila pokrovitelj namiznoteniškega srečanja med Domom in Krasom. Glede na sponsorizacije pa je treba upoštevati načrte in cilje, ki smo si jih zadali. Veliko smo odvisni od sponsorizacije. Zahvala naj gre vsem našim podpornikom.«

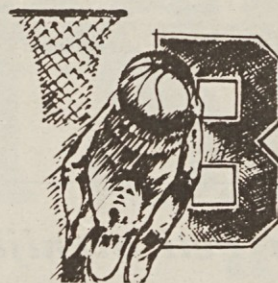
Kaj boste ukrenili v bližnji bodočnosti?

»Nujno bomo morali sklicati občni zbor, kjer bomo vse te probleme poglobili. Verjetno bomo tudi razpravljali o možnosti tenisa kot nove panoge v našem društvu. Glavni cilj pa bo ojačitev organizacije. Razmišljali bomo tudi o tem, da bi spet oživeli vrsto dejavnosti, ki so bile značilne za šestdeseta leta. Pomislili bomo tudi na ojačitev rekreacije, npr. balinanje, odbojka, košarka itd. Za enkrat pa ne bomo posegli na druga področja (razen morda v tenisu). Razlog je tudi v tem, da nas je malo in nima smisla razprševati moči. Glede tega imajo italijanska društva iste težave.«

Kaj pa mislite glede mladine. Ni preveč brezbrizna?

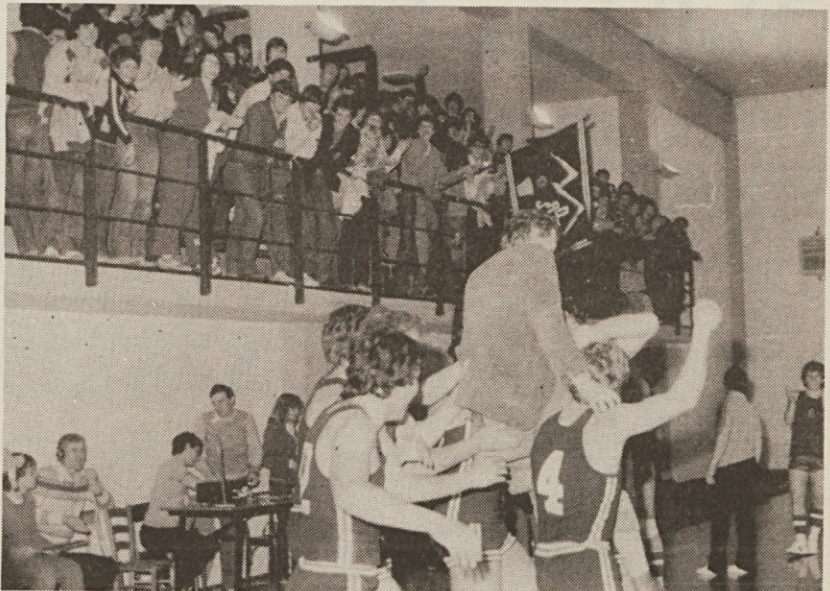
»Po mojem mnenju je mladina preobremenjena in včasih brez vsake volje. Kar si želim pa je to, da bi bila šola bolj odprta do sodelovanja z okoljem. Propagando bi morali usmerjati že v šole. Seveda bi moralo biti vse bolj odprto. Za enkrat so vrata še priprta. Ni še pravice poslušati za to. Na nekaterih italijanskih šolah pa je to precej razvito. V Foljanu npr. je bil sam ravnatelj srednje šole Veri pobudnik športnega udejstvovanja med mladimi. Čut do te problematike bi moral priti na dan tudi pri nas.«

Marko Jarc

SAŠA RUDOLF

4.

Z JADRANOM
DO B LIGE

Zmagoslavje v že pretesni dolinski telovadnici po uspehu nad neposrednim tekmečem za C-2 ligo, moštvom Diè N'Al iz Benetk

In že tedaj ni manjkalo harmonikarske spremljave, čeprav nihče od navijačev ni imel pravega »bandoneón-harmonike na tipke«. Če pa ni bilo harmonike, se je oglasila kitara, tako da je tango zamenjala milonga.

V tem slogu se je četrtoligaško prvenstvo Jadrana v sezoni 1979/80 končalo z zmagoslavjem. V zadnji prvenstveni tekmi so »plavi« 12. aprila premagali beneško ekipo Diè N'Al z 99:85. Tudi tokrat v dolinski telovadnici ni bilo dovolj prostora za vse navijače, tako da so se tisti, ki se niso mogli stisniti v telovadnico, morali zadovoljiti s poslušanjem radijskega prenosa v avtomobilih. Teh pa je bilo parkiranih ob telovadnici več kot 160.

Napredovanje v C-2 ligo so igralci, odbojniki, in navijači proslavili v Repnu, kjer jim je zapel tudi domači pevski zbor. Jadran je tako postal realnost, obenem pa ponos vse naše skupnosti, kar je v govoru poudaril tedanji predsednik ZSSDI Vojko Kocman. Tudi širša tržaška javnost je hote ali nehoti zvedela za to realnost, saj je Jadran v pokrajinskem merilu dohitel Servolano in tako delil vlogo drugega najmočnejšega košarkarskega kluba v mestu, takoj za prvotigašem.

In prav s Servolano je Jadran v sezoni 1980/81 dokončno obračunal in to ne samo v medsebojnih dvobojih, pač pa tudi glede uvrstitve na lestvici ob koncu prvega dela tekmovalja, ko so se najboljše ekipe uvrstile v finalni del za napredovanje.

Turneje z avtobusom

V drugem delu tekmovalja so se potovanja ob gostovanjih znatno podaljšala in Jadranski igralci niso več potovali z osebnimi avtomobili, pač pa z avtobusom. Seveda se je ekipi pridružilo tudi nekaj najzvestejših navijačev, ki so s svoje strani prispevali k vselejšnemu vzdušju, še posebej, ko se je moštvo vračalo domov z zmago.

V »poulu« za napredovanje je imel Jadran za nasprotnike štiri moštva iz Furlanije - Julijske krajine,

poleg Servolane še Il Mobile iz Codroipa, Mobillenarduzzi iz Spilimberga in Elcrom iz Tržiča, tri ekipe pa so bile iz Veneta: Elmiter iz Vicenze, Pachera iz San Bonifacia in Gabrielli iz Cittadelle.

Potovanja pa niso vedno potekala v veselem vzdušju. Povratek iz San Bonifacia pri Veroni je verjetno vsem še dolgo ostal v spominu. Po nerodnem porazu proti Pacheri je Peter Brumen, ki je za to priložnost nadomestil odsotnega Jožeta Splichala, dobro uro pel levite tako igralcem kot odbornikom, češ da je Jadran simbol slovenske manjšine in si torej ne sme in ne more dovoliti poprečnega nastopa brez zagrizenosti in požrtvovalnosti. Tudi ob povratku iz Cittadelle o zračje v avtobusu ni bilo najbolj rožnato, za kar so poskrbeli domačini, ki so skušali z izziivalnimi nastopi spremeniti košarkarsko igro v boksarski dvoboj.

Toliko več pa je bilo veselja in zadovoljstva ob povratku iz Vicenze, kjer je Jadran v zadnjem kolu odpravil domačo ekipo s 102:87 in si s tem zagotovil prvo mesto na končni lestvici. Napredovanje si je sicer pridobil že pred tedni, saj so se v C-1 ligo uvrstile prve štiri ekipe. V 14 tekmah »poula« za napredovanje je Jadran osvojil 22 točk, torej 11 zmag ob treh porazih. Iz lige pa je izpadla Servolana, ki v zaključni fazi ni osvojila točke.

Jadran druga tržaška ekipa

Z napredovanjem v C-1 ligo si je Jadran dokončno priboril drugo mesto na jakostni lestvici tržaških košarkarskih klubov, obenem pa tudi pravico do nastopa v tržaški športni palači. Za navijače, ki so se dotlej morali stiskati v dolinski telovadnici, kjer so nosilni stebri otežkočali pogled na dogodek na parketu, je bilo pravo olajšanje.

Zmagovito ekipo so sestavljali: Adrijan Sosič, Peter žerjal, Klavdij Starc, Valter Sosič, Edi Kraus, Ivo Starc, Boris Vitez, Marko Ban, Milko Vitez in Robert Klobas.

BRUNO KRIŽMAN

ZVEZDE
IN ZVEZDICE

23.

»Naš velik uspeh je bila zmaga proti Zarji z 2:1. Po tekmi smo vsi šli v gostilno v Bazovico in si nekoliko privoščili domačinov.«

Repenci so se med turnirjem izkazali kot najbolj borbena moštvo. V primerjavi z ekipama Primorja in Brega, ki sta že redno nastopali, so bili popolni amaterji. Končno tretje mesto (2:1 proti Zarji v malem finalu) je bil zanje velik uspeh.

Uspeh pa je bil velik tudi za Primorje, ki je v finalu na povsem blatnem igrišču s 3:2 premagalo Breg. Za društvo, ki je bilo dve leti prej tarča nacionalističnih napadov običajnih branilcev domovine, je bil pokal športnega tedna prva slovenska trofeja po 38 letih. Nogometni zgodovinarji so namreč odkrili, da je proseška ekipa 1. 1927 osvojila pokal tedanje prosvete »Naš glas«. Pokal Bora je Prosečane razveselil do take mere, da so ekipo ob povratku z nagrajevanja 7. novembra v vasi pričakali z domačo godbo. V sprevodu so igralce pospremili do društvene gostilne, kjer se je slavlje nadaljevalo pozno v noč. Pravi mundial!

Pa se povrnimo k plavanju, ki je imelo poleg novosti zaslugo, da je v ženskih panogah korično ovred-

notilo nova imena, ki niso obvezno izhajala iz vrst bivših telovadkinj in odbojkaric.

Z izjemno nekaterih, so bili rezultati smešno slabi v primerjavi z nivojem srednje tržaške kakovosti, 150 prisotnih tekmovalcev in tekmovalk pa je bil nenavaden uspeh. Trener plavalnega kluba US Triestina, ki je prišel »na lov«, je spoznal, da so bili le nekateri pripadniki njegovega kluba ali gojenci plavalne šole že obogateni s tekmovalno usmeritvijo plavanja. Bilo je tudi nekaj primerov, ko so se neveščti plavalci zagnali v vodo s strahovitimi zamahi in sredi bazena brez sape omagali. Plutovinaste razmejitve prog so marsikoga rešile pred utopitvijo in na licu mesta so bili diplomirani kopališki mojstri v stalnem stanju pripravljenosti. Veliko se jih je za dalj časa oddejalo z močno klorirano vodo.

V tekmovalje so vse svoje sile investirali Nabrežinci, ki so v ekipni razvrstitvi tudi zanesljivo zmagali, odnesli pa tudi pet posameznih zmag. Laura Konič (Cankar) in Marko Kobau (Gruden) sta bila med najboljšimi. Laura Konič je povedala: »Pri Triestini sem plavala od 9. do 16. leta. Konkurenca je bila zame lahka, tekmovalje pa sem vzela resno. Sicer je bilo vzdušje tako, da sem se zelo zabavala.«

»Pri Triestini sem plavala kravlj (1'8" na 100 m) in delfin. Bila sem nekajkrat deželna prvakinja, nastopila pa sem tudi na več državnih prvenstvih.«

Marko Kobau: »Iz Nabrežine nas je kakih 30 plavalov v portiču, med kopanjem. To smo počeli, še predno se je zvedelo, da bo na športnem tednu tudi plavanje. Ko smo zvedeli za tekmovalje, nas je intenzivneje začel pripravljati Bogdan Petelin.«

»Ukvarjal sem se tudi z odbojko, plavanje pa mi je pri srcu še danes in med kopanjem rad tudi malo

dlje zaplavam. Od športnih iger mi je najbolj ostalo v spominu navijanje občinstva.«

Plavalna tekmovalja je bučno spremljalo kakih 300 do 400 gledalcev. Na koncu se je izkazalo, da je domača plavalna »elita« v največji meri s Krasa.

PROVEDITORATO AGLI STUDI DI TRIESTE

Trieste, 5 ottobre 1965

Prot. N. 14412/R.F.

Allegati

Espresso al foglio N. /

del 2 ottobre 1965

Oggetto: Concessione uso Campo Sportivo Scolastico di Cologna.

All' Unione Sportiva
B O R
T R I E S T E
Strada di Guardiella n. 7

In riferimento alla nota sopra citata di codesto Unione Sportiva, si comunica che le disposizioni del C.O.N.I. e quelle del Ministero della Pubblica Istruzione in merito all'uso del Campo Sportivo Scolastico, vietano le manifestazioni promiscue (maschi e femmine contemporaneamente).

Si suggerisce pertanto di variare il programma della manifestazione riservando la mattina per i maschi ed il pomeriggio per le femmine o viceversa.

Si rammenta che codesto Unione Sportiva dovrà provvedere tempestivamente a chiedere al Commissariato di Pubblica Sicurezza di Cologna, via Z. Pisoni n. 3, l'invio al Campo di agenti in uniforme per cooperare con i dirigenti del BOR, incaricati dell'organizzazione, all'ordine pubblico.

Si precisa che il contributo di 2.000 in favore della Gestione del Campo Sportivo Scolastico di Trieste, dovrà essere versato sul conto corrente postale n. 11/6888 e che il personale del Campo, impegnato nella giornata festiva, dovrà essere retribuito direttamente nella stessa giornata.

8. športni teden — šolsko skrbništvo je bilo v skrbah za javni red in moralo

Naročnina: mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir; v SFRJ številka 35.00 din, naročnina za zasebnike mesečno 250.00, letno 2.500.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 300.00, letno 3.000.00, letno nedeljski 800.00 din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo Iriškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglosi - Ob delavnih trgovski 1 in 2. st. (šir. 1 st. viš. 23 mm) 43.000 lir. Finančni in legalni oglosi 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglosi 550 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. Oglosi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglosnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah - SPI.

primorski dnevnik

14. julija 1985

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD Stretto De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Ob portoriški paradi na Peti aveniji Folklora in politika

NEW YORK — Skoraj ne mine teden, da ne bi na Peti aveniji ta ali ona narodnostna skupina priredila svojo folklorno parado. To je lepa priložnost za spoznavanje narodnega bogastva tamkaj živčih narodnih skupnosti. Lahko pa po njej merimo tudi politično in gospodarsko življenje. Ne glede na to, če te parade prirejajo Turki ali Jemenci, Palestinci ali kateri koli drug narod, v njih bodo sodelovali vsi najvišji predstavniki države in mesta New York.

To se je primerilo tudi ob nedavni izrazito slikoviti paradi Portorikancev, na kateri je skupno z gledalci sodelovalo okoli milijon oseb. Ker bodo letos volitve, politiki niso mogli izgubiti lepe priložnosti, da se pokažejo in si zagotovijo podporo volivcev. Župan Koch se je pojavil v sprevedu v živopisnim širokokrajnim klobukom iz slame in se je na vse grlo drl »Živel Portoriko«. Njegovi tekmeči niso smeli zaostajati za njim in so prav tako na ves glas vzporejali New York in Portoriko.

Ko so politike vprašali, zakaj so se tako polnoštevilno, vladajoči in tisti, ki so v opoziciji, udeleževali portorikanske parade, so brez ovinkarjenja povedali, da živi na območju New Yorka okoli en milijon ljudi s španskega jezikovnega področja, od teh ogromna večina Portorikancev. Njihovi glasovi lahko predstavljajo jezik na tehtnici sreče politikov. Do tolikšne mere je ta armada volivcev važna v računih politikov, da se prav malo brigajo, če parada deluje kot cirkus in če je mestni župan s sombrero izgledal kot klovn.

Tudi novi kardinal O'Connor se ni mogel izogniti paradi in jo je spremljal s stopnišča svoje katedrale sv. Patrika, ki je prav tako na Peti aveniji. Vsi politiki, od župana Kocha do senatorja Amata so ga v mimohodu burno pozdravljali, se z njim srečali, se rokovali in si izmenjali nekaj besed, vse to ob snemanju televizijskih kamer, pred katerimi so si nekateri pomagali s komolci, da bi bili čim bliže kardinala in torej na ekranu.

Tudi gospodarstvo je pristavilo svoj piskrček. Gospodarske organizacije v množici Portorikancev niso videle drugega kot milijon potrošnikov koka-kole, sladoleda itd. in so zato njihovi uslužbenci vzklikali živel Portoriko, kot so včeraj vzklikali Jemenu in predvčerajšnjim Turčiji.

Če odstranimo resnejšo plat dogodka, politiko in gospodarstvo, ostaja parada zmes folklorne in cirkusa, velika igra, v kateri najbolj uživajo otroci. In ker se odrasli pogosto obnašajo kot otroci, je parada na Peti aveniji tudi zanje velik uživaški dogodek.

Obote kot »krvoločni« Amin

Obtožbe Amnesty international - Zadrega Thatcherjeve

KAMPALA — Pripadniki uporniških skupin v ugandski provinci Bundo bugjo, ob zairski meji, so umorili krajevnega vodjo vladajoče stranke ljudskega kongresa UPC, v provinci Luvero severno od Kampale pa devet vojakov. Kaj se pravzaprav dogaja v državi, ki je nekdanja slovela kot »črni biser«, ki pa je pod ustrahovalnim režimom Idiija Amina Dadaja zadobila tuborni sloves »dežele grobov«?

Brž po zrušenju »krvoločnega«
Amina leta 1979 se je v izmučenem prebivalstvu porodil up, da bo njegov naslednik, ki si je utrl pot do oblasti s tanzanijskimi bajoneti in domačo gverilo, znal obrniti krmilo v smer gospodarskega in siceršnjega družbenega preporoda. Toda Milton Obote ni izpolnil pričakovanj in Amnesty international celo meni, da novi vodja ugandske republike ni kdo ve koliko boljši od prejšnjega. AI trdi, da je bilo po letu 1981 zaprtih in v ječi mučenih spet na tisoče ljudi.

Mednarodna organizacija oslanja trditve na pričevanja 16 ugandskih civilistov, ki so bili v obdobju 1981-1984 za rešetkami in bivajo zdaj v izgnanstvu. Britanski zdravniki naj bi pri 15 odkrili nesporna znamenja mučenja, ki so mu bili podvrženi zato, da bi razodeli nadrobne podatke o delovanju protivladne gverile. Glavna gverilska organizacija, ki stremi

za zrušenjem Obotejeve vladavine, je National resistance army, vodi pa jo bivši obrambni minister Yoweri Museveni.

Omenili smo britanske zdravnike. Velika Britanija namreč neposredno podpira Ugando: letno ji razdeli 7 milijonov funtov šterlingov, razen tega uri ugandske podoficirje v pehotnem vežbalnem središču blizu Jinije. Po objavi podatkov Amnesty international o kršenju človekovih pravic so v Londonu rekli, da so razmere v Ugandi sicer graje vredne, da pa jih še zdaleč ni mogoče primerjati z razmerami za časa Idiija Amina. Ko pa je na podlagi istih podatkov AI začelo pritiskati na britansko zunanje ministrstvo še javno mnenje, je vlada Thatcherjeve napravila kratek korak nazaj: če se Milton Obote ne bo brž poboljšal in primerno kaznoval krivcev za kršenje človekovih pravic, bo Vel. Britanija uknila vsakršno finančno in tehnično pomoč Ugandi. Krivce naj bi Oboteju pomagala odkriti posebna, popolnoma nepristranska preiskovalna komisija.

V Kampali so londonski ultimati, kot vse kaže, vzeli resno: Obote je konec junija povabil predstavništvo Amnesty international v Ugando, da na kraju samem preveri, kako je kaj s človekovimi pravicami. Ko bi V. Britanija zares zamašila tehnično-finančno cev-

ko, ki je doslej redno prilivala svežega kisika nadušnemu ugandskemu gospodarstvu, bi to bržkone bilo usodno za Oboteja. Tudi zato, ker je v državi, utesnjeni med Sudanom, Zairejem, Kenijo in Tanzanijo, stranka ljudskega kongresa UPC v manjšini. Obote in večina vojakov pripadata severni skupnosti Langov, ki pa je druge plemenske skupnosti (Baganda, Banjaruanda, Bagišu, Banjakole, Basoga, Banjoro in Bantaro iz skupine Bantu ter Toso, Karamodžong, Nandi in Suk iz nilotske skupine) nimajo posebno rade; zlasti ne skupnost Baganda, ki je najštevilnejša pa tudi socialno in kulturno najbolj osveščena. (dg)

Maratonski koncert brez Južne Afrike

LONDON — Rasistična Južna Afrika je edina država na svetu, ki je po volji prireditelja današnjega in jutrišnjega maratonskega koncerta proti lakoti Boba Geldofa izključena iz svetovnega televizijskega prenosa največjega rock koncerta Live Aid.

»Naš koncert ima izrazito npravnstveni značaj. In če se neka država, kot Južna Afrika, nenravnstveno obnaša, se sama izključuje,« je izjavil Geldof.

Harriet Beecher Stowe

15.

Koča strica Toma

Oživela eno uro po infarktu

MANCHESTER — Neki ženski, ki je utrpela težak srčni napad in se ji je srce ustavilo več kot za eno uro, so zdravniki z masažo odprtega srca uspeli vrniti življenje.

Zdravnik David Morrison je izjavil, da so 35-letno Mello Quinn našli nezavestno v sobi. Ker ji življenja niso uspeli vrniti z običajnimi metodami, so ji po 25 minutah brezuspešnega dela prerežali prsni koš in ji pričeli masirati srce. Da ne bi prišlo do okvare možganov, so strokovno skrbeli za vzdrževanje normalnega krvnega pritiska in za dovod kisika. Po več kot enournem gnetenju je srce ponovni pričelo biti.

Pacientka je sedaj na oddelku za intenzivno nego bolnišnice v Manchesteru in zdravniki pravijo, da ne kaže nobenih znakov možganske okvare, po čemer je mogoče sklepati, da bo povsem okrevala.

Rdeči petelin v ZDA in Kanadi

SAN FRANCISCO — V zadnjih dneh je v ZDA in v Kanadi izbruhnilo veliko gozdnih požarov, ki so jih povzročile ali izredno suho vreme ali pa strele. V teh dveh državah Severne Amerike gori več kot na 1000 krajih. Ogenj se je v ZDA razširil na 400 tisoč ha, v Kanadi pa na okoli 160.000.

Najbolj je zaradi tega prizadeta Kalifornija, kjer med San Franciscom in Los Angelesom gasilci gasijo enajst velikih požarov. Skupno se te dni v ZDA z rdečim petelinom spopada 17.000 gasilcev. V sedanjem največjem številu gozdnih požarov v zgodovini ZDA je v Kaliforniji bilo ranjenih 345 gasilcev. V Los Angelesu so zaradi njih prejšnji teden izgubile življenje tri osebe.

Po uradnih podatkih se je včeraj samo na območju Kalifornije razplamtevalo osem požarov, ki jih gasilci niso še uspeli obvladati.

□ DUNAJ — V Tokiu bodo odprli 400 »dunajskih kavarn«. Zgradila jih bo veriga veleblagovnic »Mitsukoshi«
v sodelovanju z dunajsko Trgovinsko zbornico. Velik del pohištva, zlasti znamenite stolice »thonet«, bodo Japonci kupili v Avstriji. Isto velja za praženo kavo, tako da bodo kavarne v Tokiu imele pravico prodajati originalno dunajsko kavo. Kavarne bodo zgradili v zelo kratkem času. Odprli naj bi jih po petdeset na leto.

ENTE NAZIONALE PER L'ENERGIA ELETTRICA
DRŽAVNA USTANOVA ZA ELEKTRIČNO ENERGIJO
Roma — Via G. B. Martini 3

OBVESTILO LASTNIKOM OBVEZNIC

OBVEZNIŠKA POSOJILA S ŠESTMESEČNIMI OVREDNOTENIMI OBRESTMI IN POVIŠANJI GLAVNICE

Sporočamo, da sta v smislu pravilnika spodaj navedenih posojil vrednost kupona in poviška kapitala v izplačilu — glede na šestmesečje 1.8.1985/31.1.1986 sledeča:

POSOJILO	Izplačljiv kupon 1.2.1986	POVIŠEK KAPITALA	
		6-mesečna razlika 1.8.1985 31.1.1986	Skupna vrednost dne 1.2.1986
1983-1990 ovrednoteno I. emisija (CURIE)	8%	—1,266%	—0,774%
1984-1992 ovrednoteno I. emisija (CROOKES)	6,75%	+0,234%	+3,295%
1984-1993 ovrednoteno III. emisija (OERSTED)	6,75%	+1,0125%	+3,165%

Podrobnejše obrazložitve zgoraj navedenih vrednosti so objavljene v Uradnem listu.